Lauantaina 18 p:nä Heinäkuuta 1896.

N:o 58.

2 päiv. painos.

WIIPURI.

Kuulumisia Itä-Suomesta.

Lauantaina 18 p:nä Heinäkuuta 1896.

N:o 58.

2 päiv. painos.

Tilaushinnat:

Kuusipäiväinen painos:	Wiipurissa:	Postissa:	Venäjällä:
Koko vuodelta	10: —	10: 37	4 rupl. 50 kop.
Kolmeneljännekseltä	7: 75	7: 81	— „ — „
Puoli vuodelta	5: 25.	5: 24	2 „ 50 „
Neljännes vuodelta	2: 75	2: 67:	1 „ 50 „
Kuukaudelta	1: —		Toimitukselta suoraan tahi Lindebergin kirjak. Pietarissa.

Kaksipäiväinen painos: Postissa: Koko vuodelta 3: 50, puoli vuod. 2: ja neljännes vuod. 1 mk.

Vastaava toimittaja:
JUHANI ALIN.

Toimitus ja konttoori
Katarinan ja Uudenportinkatujen kulmassa.
Konttoori avoinna klo 9—1 ja 3—7.
Telefooni N:o 479

Ilmoituksia

vastaanotetaan lehden konttoorissa. Maksu tekstin edollä 15 p ja tekstin jälkeen 10 p. petiitti riviltä. Ilmoitukset kihlatuista, vihityistä ja syntyneistä maksavat 1 markan, kuolleista vähintään 2 m:kaa. Seisovista ilmoituksista alennusta sopimuksen mukaan. Vaihtoilmoituksia välitetään maamme kaikkiin sanomalehtiin.

Vieraskieliset ilmoitukset suomennetaan maksutta.

Yksityisnumerot maksavat 10 p:niä.

Ivar Schröder, Asianajajakonttori Wiipurissa. Perustettu v. 1877.

Wenäjän kurssi

on tänään 268: —. 265: —.

Ulkomaan kurssit.

Kesäk. 23 p:nä 1896.

	Myyntikurssi. M. p.	Ostokurssi. M. p
Lontoo a/w	25: 30.	25: 15
3 k.	25: 20.	25: 05
Parisi a/w	100: 40.	99· 40
3 k.	99: 80.	98: 80
Antwerpen a/w	100: 20	99: 20
3 k.	99: 60.	98: 60
Hampuri a/w	124: —.	123: —
3 k.	123: 10.	122: 20
Lyypekki a/w	124: —.	123: —
3 k.	123: 10.	122: 20
Berlin a/w	124: —.	123: —
3 k.	123: 10.	122: 20
Frankf. a. M. a/w	124: —.	123: —
3 k.	— -	122: 20
Amnsterdam a/w	208: 80.	— —
3 k.	207: 70	205: 40
Tukholma a/w	139: 30	138: 60
Kristiania a/w	139: 30.	138: 50
Köpenhamina a/w	139: 30.	138: 50

Pietarissa

Lontoo 94: 05;
Amnsterdam 76: 50.
Berlin 45: 92½.
Parisi 37: 32½.
Puoli imperiali 7: 50
Diskonto 5—7½

Kirkollisia ilmoituksia.

7 Sunnunt. Kolm.:

Wanhassa Suomen kirkossa klo 8 a. p. katkismusfaarnan pastori Gräsbeck.
Klo 9 a. p. puolipäiwäfaarnan pastori Sirén.
Uudessa Suomen kirkossa klo 12 päiw. puolipäiwäfaarnan pastori Sirén.
Ruotsin kirkossa klo ½9 a. p. rippisfaarnan pastori Fabritius.
Klo 9 a. p. puolipäiwäfaarnan pastori Fabritius.
Ruijamaan kirkossa klo 10 a. p. puolipäiwäfaarnan pastori Mellberg.
Luteerilaisessa rukoushuoneessa klo 5 i. p. ruotsi. raam. selit. ja klo 1/27 suom. raam. selit. pastori Sirén.

Myytävänä.

Viiniä, Konjakkia, Rommia, Likööriä, Samppanjaa, Portteria, Arrakki Punssia, Olutta ja Simaa saadaan suuresta valikoimasta, hyvää lajia, suoraan sisääntuotua, huokeammalla
F. W. Mielck ja K:nin Viinikaupasta.
Auki ainoast 9—6 i. p. — Telef. 207

Parkkilaiwa „Ukko“ myydään wapaaehtoisella huutokaupalla ensi tulewan Elok. 4 p. klo 11 e. pp. Huutokauppa tulee tapahtumaan Kurkelan rannassa Koiwiston pitäjää. Lähemmin selwikkeitä Laiwuri A. Kurelta Koiwisto. (W. S. 3.8)

Wiipurin Uudessa Kirjapainossa
löytyy varastossa:
Tullisuoritus-kaavoja,
Rahtikirjoja,
Papinkirja-kaavoja,
Pääsylippuja iltamia ja huvimatkoja varten, erittäin huokeita.
Höyrylaiva-konnoissementtiä.
Hää-, Kihlaus-, Onnentoivotus- ja Nimikorttia suuri valikoima.
y. m. y. m.

Virallista paperia,
eri tavoilla viivoitettua
Conrad Oldenburg'illa.

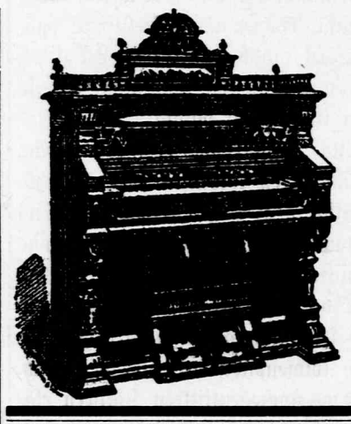

E. MÄKINEN
Sortavalassa.

Tehtaassani valmistetaan **Urkuharmonia** Amerikalaista mallia, sopivia kansakouluille, perheille ja kirkoille. Maksuehdot edulliset. Kuvallisia hintalistoja lähetetään pyydettäissä.
Käsityökomitean järjestämiä kansakoulun **Käsityökalustoja** ja **käsityömalli-kokoelmia** sekä **sorvikoneita** toimittaa allekirjoittanut. Sortavalassa Toukokuulla 1895.

E. MÄKINEN.

Aleksanterink. 25.

MATTI PIETINEN
Wiipuri, Aleksanterinkatu 25.
Puusepän- ja Verhoilijanliike.

Valmistaa parhaimmista aineista ja uusimpien kuosien mukaan kaikenlaatuisia huonekaluja. Vanhoja huonekaluja korjataan ja stopataan. Suurin valikoima paikkakunnalla **PEILILASEJA ja HUONEKALUKANGAS-NÄYTTEITÄ** Euroopan parhaimmista tehtaista. Myytävänä Vienintuolia, rautasänkyjä, resorija muita patjoja, kiikkutuolia, pinnatuolia y. m. **RUUMISARKKUJA** aina saatavina.

MATTI PIETINEN.
Telefooni N:o 206.

Aleksanterink. 25.

Sveitsiläinen Kellokauppa
K. WINBERG, Wiipuri, Torkkelinkatu N:o 2. — Telefooni 714.
(Ainoa myyjä Georges Favre-Jacotin y. m. etevimmiksi tunnettujen kellotehtaitten Sveitsistä).

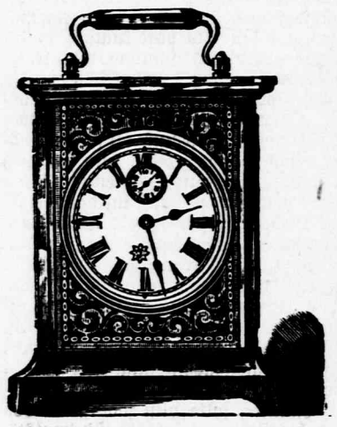

— Paljottais- ja vähittäismyönti! —

Suurin ja hyvin lajiteltu varasto **todellisesti parhaita Sveitsiläisiä kulta-, hopea-, teräs-** ja **nikkelitaskukelloja,** joiden varmasta ja säännöllisestä käynnistä annetaan monivuotinen takaus. (Useampia kelloja seuraa sveitsil. Observatorion tarkkuustodistus.) Samoin **komeita** ja **tarkkakäyntisiä Regulaattoreja** sekä kaikenlaisia **seinä-, pöytä-** ja **herätyskelloja** myöskin suomalaisilla sävelillä, kuin myöskin **kuosikkaita** ja **värinsä pitäviä kellonperiä, kellorusettia, avaimia, koristeita, medaljonkia** y. m. y. m.

Optillisia esineitä, niinkuin: **silmälasia, & pinceneziä, teaatteri & matkakiikareita, ilma & lämpömittaria** y. m.

— Jälleenmyyjille tehdaan hintoihin! —

Kulta-, hopea- ja uusihopeateoksia.
Kellosepän työaseita ja tarpeita.
Hinnat ehdottomasti halvimmat!

HUOM.! Kelloja myydään myöskin kuukausi ja viikkomaksuilla. Korjauksia vastaan otetaan, työt tehdään huolellisesti ja kuitenkin halvalla.

Tilaukset maaseuduille toimitetaan heti.

Mannikkalan nuorisoyhdistys
toimeenpanee
Sunnuntaina heinäkuun 19 p:nä
Kansanhuwit ja Arpajaiset
lähellä Talin asemaa, Mannikkalan kansakoulun luona.
Alkaa kello 4 j. pp.

Ohjelma: Soittoa, laulua, puheita, lausuntoa, nuorisoleikkejä ja tanssia.

Wirwokkeita saatawana. — Sisäänpääsy 25 p:ä ja lapsilta 10 p:ä

Tulot käytetään lukutupien ja lauluseuran kannattamiseksi sekä kustantamalla muutamia nuorukaisia kansanopistoon.

Ilmoituksia.

Kaikki ne Wiipurin kaupungin wetomiehien hautaus- ja hätäapukassan jäsenet, joilla on ennen saatuja lainoja, käyköot selwittämässä asiansa kolmen kuukauden kuluessa, lukien siitä päiwästä kuin kaupungin suomalaisissa sanomalehdissä on kolme kertaa ilmoitettu, Satamamestari Kapteeni C. F. Lagercrantzille, kassan uudestaan järjestämisen johdosta; muutoin tulee laina laillisesti uloshaettawaksi.

Johtokunnan puolesta:
J. Riukkanen.

Viipurin Suom. Reaalilyseoon

otetaan vastaan uusia oppilaita tulevan **Syyskuun 1 p:nä kello 9 a. p.** Pääsyvaatimukset I:seen luokkaan, sisäänkirjoitus- ja lukukausi-maksut ovat samat kuin valtion muissa lyseoissa. Tämän lyseon **viisi** ensimmäistä luokkaa muodostavat päätetyn oppikurssin, soveltuen niille, jotka antautuvat käytännöllisiin toimiin; koko lyseon läpikäynyt oppilas on oikeutettu suorittamaan tuikinnon yliopistoon ja polyteknilliseen opistoon.

Hugo Zilliacus.
Rehtori.

John Dittmar,
Varatuomari,
Helsingissä, Kaivokatu № 8.
Toimittaa kaikenlaisia
Laki- y. m. asioita
kaikissa oikeuksissa, virastoissa, pankeissa, kassoissa y. m. y. m. **kohtuullisilla palkkioilla.**

W. S. ja Wib.bl. 4 k. 1 s. 20 r. (18/7, 1/8, 22/8 ja 30/8)

Wiipurin Suomalainen Klassillinen Lysei.

Uusia oppilaita saa ilmoittaa opiston omassa talossa **elokuun 31 p:nä klo 10 a. p.,** jolloin heitä ynnä **ehtoja saaneita** tutkitaan. Tutkittavilla olkoon mukana paperia ja lyijykynä. Vaatimukset eri luokkiin nähdään viime vuosikertomuksesta, joka saadaan opiston vahtimestarilta J. Holopaiselta.

Lukuvuosi alkaa **syyskuun 1 p:nä klo 2 i. p.,** jolloin lukukausimaksut kannetaan ja vapaaoppilaiksi pyrkijät tuokoot varattomuudentodistuksensa.

G. V. Valle.
Rehtori.

Kortawalan pitäjässä Niemelän kartanossa awataan 1 päiwä Marraskuuta 1896 yksiwuotinen Karjakkokoulu, johon otetaan neljä oppilasta, jonne oppilaat lähettäköot ennen 15 p. Elokuuta allekirjoittaneelle hakemuskirjansa ynnä

1) papinkirja, joka todistaa että hakija on täyttänyt 20 wuotta,
2) päästötodistus eli jos hakija ei ole täysi-ikäinen hänen edusmiehensä eli holhojansa myönnytys,
3) lääkärin todistus hakian hywästä terweydentilasta,
4) todistus että hakia tuntee neljä ensimmäistä laskutapaa ja että hakialla on luettawa käsiala,
5) todistus että hakia wähintäin yhden wuoden on ottanut osaa karjanhoidossa.

Oskar Nissin.
Niemelän Karjakkokoulun johtaja.
Osoite: Sortawala. (Laat. 2.29)

Kansallis-Osake-Pankki
maksaa
talletuksista

4 %	kork.	6 kuuk.	irtisanomisella
3½ „	„	3 „	„
3 „	„	2 „	„
2½ „	„	1 „	„
2 „	„	kun talletus on näytettäessä maksettava.	

Karl Boström,
Hanko—Kotka.
Höyrylaivatoimisto. — Välitysliike.
Halvat kauttakulkurahdit. — Huokeat välityspalkkiot.

Palovakuutus-Osakeyhtiö
POHJOLA
vakuuttaa edullisimmilla ehdoilla kiinteätä ja irtainta omaisuutta **kaupungissa** ja **maaseuduilla.**
Yhtiön asiamiehet ovat:
A. Wiklund. M. Pietinen.
G. Degerman.
C. Rothen kontt
Häkli, Lallukka ja C:o
Wiipurissa.

Koiwiston nuorisoseura
wiettää
Kuukausi-iltaman
ensi sunnuntaina t. k. 19 p:nä
kello 5 i. p.
pitäjän tuwalla.
Ohjelma waihtelewa.

Sisäänpääsymaksu 25 penniä.
(W. S. 2.14)

Kansanjuhla
ja
Arpajaiset
toimeenpannaan
Kuokkalassa (lähellä rautatienasemaa)
Kuokkalan kansakoulun ja lainakirjaston hyväksi
Sunnuntaina 26 p. heinäk.
kello 4 i. p.

Ohjelma: Torwisoittoa, laulua, puheita, kilpailuja ja leikkejä.
Tanssia.

Sisäänpääsy 50 penniä eli 20 kopekkaa.
Wirwokkeita saatawana.

Arpajaiset
toimeenpannaan
Ruijamaan kansakoulun hyväksi
Räihällä
sunnuntaina 19 päiwänä heinäkuuta
kello 4 i. p.

Ohjelma hauska ja waihtelewa!

Huom.! Höyryl. „Sawotar“ lähtee Wiipurista sunnuntaiaamuna ja höyryl. „Pohjola“, Räthän sululta saman päiwän iltana.

Höyrywene „Sorsa“

lähtee Terwajoelta	arkipäiwinä	klo 7 a. p
„ „	pyhäpäiwinä	„ 1/26 „
„ kaupungista	arkipäiwinä	„ 1/24 i. p.
„ „	pyhäpäiwinä	„ 1 22 „
„ Niittysaaresta	arkipäiwinä	„ 9¾ a. p.
„ „	pyhäpäiwinä	„ 8 „
„ kaupungista	arkipäiwinä	„ 2¼ i. p.
„ „	pyhäpäiwinä	„ 12 päiw.

Terwajoella käydessä poiketaan Piispansaareen.

Koiwisto—Johanneksen
höyrywenhe-osakeyhtiön höyrywenheiden kulut
Wiipurista Kurkelaan,
poiketen Keihäsniemeen, Tammisaareen, Niemelään, Päätilään, Kirkkoniemeen, Waahtolaan, Huunolaan, Räihälään, Kirjolaan, Kukkolaan, Makslahdelle, Rewonsaareen, Kiiskilään ja Kurkelaan.

Arkipäiwinä:
Kurkelasta klo 1/26 a. p. Wiipurista klo 3 i. p.

Pyhäpäiwinä:
Kurkelasta klo 5 a. p. ja klo 6 j. pp.
Wiipurista klo 9 a. p. ja klo 2 i. p.
Johanneksen kirkolle lähtee Ryöwelistä klo 6 a. p. sekä Waahtolasta klo 2 päiw.

Wilho Penttilä.

A. Raution Kulta- ja Hopeasepänliike.
Wiipurissa Torkkelinkatu N:o 2. Telef. N:o 796.

Kuosikkaita Uusihopeateoksia. Tilauksia, korjauksia ja kaiverrustöitä tehtään hyvin ja halvalla. Kullataan, hopeoitetaan ja kuparoitetaan.
HUOM.! Kihlasormuksia. HUOM.!
Hinnat ehdottomasti halvimmat.

Malmön näyttelyistä.

Pohjoismainen teollisuus- ja käsityönäyttely.

Niin, pohjoismaisen näyttelyn nimellähän tämä näyttely kulkee, mutta oikeammin woisi sen nimittää ruotsalais-tanskalaiseksi. Sillä kun näyttely on Ruotsissa, ei norjalaisten omanarwon tunto tietysti salli siihen osaa ottaa, siksi pikkälle on kansalliswiha weljesten kesken jo kehittynyt. Suomesta taasen ei ole kun jokunen näytteillepanija: hra Otto Brandt Oulusta sukkia, Herman Renfors Kajaanista turkiksia ja Matti Roiha Lappeenrannasta tupakkaa. Wiimemainitun näytteitä on kirjeenwaihtajanne kuitenkin tähän saakka ollut mahdoton löytää.

On waikea sanoa, minkä waikutuksen tämä näyttely tekee, kun on muutaman päiwän waan risteillyt siellä. Ei löydä mitään erityistä, suuremmaista, joka waltawasti katsojaan waikuttaisi ja siwullisensa „laidalta löisi". Kaikki on tuollaista keskinkertaista, tawallista, ei wallan jokapäiwäistä mutta ei sanottawasti muutakaan. Onpahan waan tuollainen leweä, laaja kokoelma tawallisia teollisuustuotteita kokoonkasattuna. Sanalla sanoen: jos Malmön hywäsydämmiset porwarit owat näyttelyllä tarkoittaneet herättää jonkullaista ihmetyksen tunnetta katsojassa, saada hänet hämmästymään 19 wuosisadan teollisuuden ihme-esineitä, niin owat he pahasti pettyneet — ainakin kylmäwerisen suomalaisen suhteen.

Sellainen on ensi waikutus näyttelystä.

Näytteillepanijoita on kaikkiaan 1,448. Näistä tuotteista on suurin osa järjestetty waltawan suureen teollisuushalliin. Koneita warten on rakennettu erityinen „hallinsa" — joka tosin ei ole samallainen „halli", joka haukkua räkyttää suomalaisen talonpojan tuwan rapulla, mutta ei kuitenkaan tee sisällöllään mitään mahtawaa waikutusta. Joukko yksityisiä näyttelypawiljonkeja löytyy myöskin. Huomattawin ja suurin niistä on Kockumin tehtaan, jonka sisältökin ansaitsee katsomista. Yhden tehtaan tuotteiksi on näytekokoelma tawattoman monipuolinen ja kunnollisiksi ne täytyy myöskin tunnustaa. Sielläon metallityötä jos jonkin näköistä.

Tanskan osasto on melkoisesti pienempi kuin Ruotsin. Siellä on ainoastaan 470 näytteillepanijaa. Mutta katsojaan tekee se erittäin hywän waikutuksen. Se on näytteillepanon aistikkaisuus, hieno kauneuden tunto, joka ensi sijassa pistää silmään. Tanskalainen osaa luoda sopusuhtaisen taideteoksen waikka köydenpätkistä. Tosin ruotsalainen osasto ei myöskään puutu kauneudenaistia, mutta poikkeukset siellä owat suhteellisesti paljon lukuisammat ja ehkenpä karkeammatkin kuin tanskalaisessa.

Hienotae-teollisuuden korkeata kehitystilaa todistaa Ruotsalaisen osaston hienotakeitten ryhmä. Se on laajimpia ja samalla parhaimpia koko näyttelyn osastoista. Teollisuushallin pääowesta sisäänastuttua kohtaa silmä oikealta heti tämän osaston. Siellä on erinomaisen hienoja teoksia jos jonkin lajisia. Warsinkin herättäwät katsojan huomiota ompelu-, neuloma-, koristeneulomus- y. m. samaan ryhmään kuuluwat koneet. Tanskalainen näyttely on taasen hywin köyhä hienotakeista. Enimmän huomiota herättäwä siellä on eräs ryhmä kirurgisia työaseita.

Huonekaluja on molemmissa osastoissa erittäin runsaasti ja enimmäkseen taidokkaasti tehtyä työtä. Harhaillessa tuolla hienosti sisustettujen makuu- ja wierashuoneitten waiheilla, herää monellaisia ajatuksia. Siinä on loistoa ja pehmeyttä yhteiskunnan hywäosaisille. Ja kun ihminen ei jaksa kuolettaa sitä wanhaa Aatamia ja sen antamaa itsekkäisyyttä, niin wäkisinkin tunkee tuonne rintaan ajatus että: „olisinpa miljonääri, jotta saisin peuhailla tuollaisilla patjoilla!" — tahi jotain sellaista. Mutta sitte se tympää jo samassa tuokiossa wastaan ja tiuskasee, että ei se olisi ollenkaan hauskaa eikä onnea toisi, tyhjyyttä ja kyllääntymystä waan poween kaswattaisi. Lieneekö tuo wiimeinen se parempi ääni . . .?

Naiset ne sentään owat, jotka elämälle lämpöä antawat ja koskettelewat keweimpiä kieliä. Sen todistaa oiwallisesti tämäkin näyttely. Kaikki mikä on raskasta, korkeasti järkewää — sen on mies tehnyt. Mikä kantaa keweyden leiman, osoittaa aistin hienoutta ja tekotawan korkeinta huolellisuutta pienoisimmissakin osissaan — se on naisen käsistä lähtenyttä. Kun on kierrellyt niitä näyttelyn osia, joissa on yksistään miesten työtä ja alkanut wäsymystä tuntea, niin woipi mennä naisten töillä wirkistyttämään itseään. Niissä on jotain hienoa lämpöä ja tuntehikasta henkeä. Ja naisten työ täällä näyttelyssä onkin edustettuna niin runsaasti, että „kauniimpi sukupuoli" woipi kyllä olla ylpeä osanotostaan näyttelyyn. Mutta se on parasta, että meikäläinen siwuuttaa suurimman osan siitä, sillä tässä täytyy tunnustaa ei olewansa mahdollinen niistä poimuista selkoa tekemään.

Toimiwia tehtaita on näyttelyssä koko joukko. Siellä on meijeri, kirjapaino (konehallissa), trikootehdas (willasia aluswaatteita), parfymitehdas, margariinitehdas, sementtijauhimo y. m. y. m. Nämä luonnollisesti owat yleisön kiinteimmän huomion esineinä. Käytinwoimana on osaksi sähkö, osaksi kaasu, molemmat pienten motoorien awulla. Tämä käytinwoima-osasto on epäilemättä hyödyllisimpiä koko näyttelyssä. Siitä woi jokainen käytännöllisesti nähdä sähkön ja kaasun etewämmyyden tähän asti käytetyn höyryn rinnalla. Täällä on tilaisuus nähdä m. m. pienen sähkömotoorin käyttäwän neulomakonetta — esimerkki, joka ansaitsisi tulla huomioon otetuksi kaikkialla, missä waan sähköwoimaa on saatawissa. Hintansa puolesta tulee se niin helpoksi, että köyhä neulojatyttökin woipi suuritta waikeuksitta sen werran waroja hankkia — jos hän on kerran woinut neulomakoneen saada. Sama on tietysti laita kaikkialla pikkuteollisuudessa, esim. käsityöläisten kesken. Sähkökoneita on näytteillä hywinkin suuria. Niitä on asettanut „Allmänna swenska elektric aktiebolag".

Näyttelyssä ilmestyy erityinen näyttelylehti, „Utställningstidning." Se painetaan konehallissa toimiwassa kirjapainossa. Tämäkin paino on niin jokapäiwäisesti järjestetty pikkupaino, jollaisia näkee jokaisessa pikkukaupungissa, ettei se tarjoa mitään uutta. Olisi toki odottanut, että niin nopeasti kehittywällä alalla kuin kirjapaino on, olisi näyttelyyn saatu jotain uutta. Painokoneet owat tanskalaiset, Eickhoffin tehtaasta Köpenhaminasta — pienet yksinkertaiset pikapainimet.

Maanwiljelyskoneitten joukossa pisti silmääni muuan hywin waatiwalla nimellä warustettu niittokone. Sen nimi ei ole wähempi kuin „Ideal". Wastaako se käytännössä minkäwerran tätä nimeänsä, sitä en woi mennä sanomaan, kun en ole asiantuntija sillä alalla.

Paras on muutoinkin olla yksityiskohtiin kajoamatta. Se waatisi kowin paljon tilaa, enemmän kuin lehden tila myöntää — ja enemmän kuin tämä näyttely todenteolla ansaitsee. Ken tahtoo katsella yhtä ja toista aikamme teollisuustuotannon lajeja yhteen koottuna, sille tarjoo tämä näyttely kyllä hauskuutta ja huwia, mutta ken saapuu toiweissa nähdä jotain uutta, ennen näkemätöntä, hän tuntee melkoisesti pettyneensä.

Ja pettymään tulewat nähtäwästi myöskin näyttelyn toimeenpanijain toiweet hywistä asääreistä — ellei näyttelyssä käwijäin luku näyttelyn loppupuolella jonkun ihmeen kautta rupea kaswamaan. Lukuunottamatta niitä aikoja, jolloin se awattiin, on näet yleisöä ollut pitkinaikaa odottamattoman niukalti. Tämän kohdan olisi luullut korjaantuwan nyt maanwiljelysnäyttelyn ajaksi, mutta kehua ei kannata nykään yleisön paljoutta. — Näyttelyn toimeenpano on kuitenkin kysynyt runsaasti rahoja, se on niellyt ainakin parisen sataa tuhatta kruunua, ja sen kunnossapito waatii myöskin joka päiwä suuria summia. Ennenkuin siis päästään syyskuun puoliwäliin, kerkiäwät asianomaisten toiweet tummentua pahasti, ellei oloissa muutosta tapahdu. Ja kuitenkin näkyy kaikesta, että aikomus on ollut tehdä oiwa asääreja.

Se taitaa olla niin, että tällaiset näyttelyt owat tulleet liian tawallisiksi ja owat siis kadottamaisillaan wetowoimansa.

Jänne.

Työmiehen mietteitä.

IV

Työwäenedustajain kokous Tampereella.

Waikka kesäinen aika onkin työmiehelle niin kiireinen ja raskas, ettei oikein tahdo joutua mietteitään paperille panemaan, niin sittekään en saata olla sitä tekemättä, sillä Työwäenedustajain kokouksessa Tampereella on käsitelty meitä työmiehiä koskewia asioita eräissä kohdin niin perin kewyellä tawalla, että jos sen mukaan saisi päättää, meidän työmiesten juuri samaisessa kokouksessa ylistetyn kywyn ja selwänäköisyyden yhteiskunnallisten asiain käsittelyssä täytyisi tulla sekä säälin että naurunalaiseksi.

Tosin siitä tawasta, jolla eräissä työwäenyhdistyksissä wiime talwen kuluessa käsiteltiin äänirajoituskysymystä*), saatoi arwata, että samainen kysymys tulisi myöskin työwäenedustajain kokouksessa Tampereella synnyttämään nasewan keskustelun, mutta mitään sellaista, kuin sieltä nyt kuuluu, saattoi tuskin kukaan odottaa. Sillä tiedettiinhän, että ainakin kappale toistakymmentä työwäenyhdistystä oli käsitellyt ja ajanut äänirajoituskysymystä paikkakunnallaan maltillisella tawalla, huolimatta muutamien kiihkeiden huudoista, jotka kaikella woimalla koettiwat selittää, että työwäki asteettaisten parannusten ystäwiin yhtymällä wahingoittaa (!) omaa asemaansa.

Tampereen kokouksessa, kuten jo jokainen työwäenliikettä seuraawa kansalainen tietää, pääsi radikaalinen suunta äänirajoituskysymyksessä woitolle. Ja kun näin käwi, niin ei siinä kyllä, että olisi tyydytty „suoraan ja rohkeasti julkilausumaan (kuten Päiwälehti sanoo tehdyn) se, mitä työwäki asemansa parantamiseksi ja oikeuksiensa saawuttamiseksi toiwoo", s. o. „asettamaan itselleen määrätyt tarkoitusperät, joiden toteuttamiseksi se tahtoo työskennellä ja joita se aina tahtoo pitää silmämääränään", piti tietysti myöskin waatia, että nuo tarkoitusperät jo muutaman kuukauden kuluttua kokoontuwilla waltiopäiwillä toteutetaan.

En suuremmasti kummastele sitä, että waatimuksia tehtiin porwarissäädyn waaliolojen muuttamiseksi siihen suuntaan kuin tehtiin, sillä jäihän siinä wielä edes jonkin werran tilaa myöskin äänten punnitsemiselle,**) mutta ihmeteltäwä on se, että talonpoikaissäädyn äänioloja päätti kokouksen enemmistö ilman muita mutkia waatia ensi waltiopäiwillä muutettawaksi heti aiwan äärimmäisiin asti. Minkäänlaisille kywyn punnitsemisille ei nyt jätetty wähääkään tilaa. Talonpoikaissäädyn suhteen päätettiin siis noudattaa radikaalisempia periaatteita kuin porwarissäädyn. Mistä syystä? Minun luullakseni siitä syystä, että oli jo ehditty hieman wiisastua. Jälkimäisestä kysymyksestä päätettiin, minun tietääkseni, päiwää myöhemmin kuin edellisestä.

Mitä ylipäätään äänirajoituskysymyksen suhteen tehtyihin päätöksiin tulee, niin ne olisiwat kerrassaan edistystä ehkäisewiä, jos ei wiimeisessä tingassa olisi hywäksytty ehdotusta: „Työwäki terwehtii ilolla jokaista muutosta, joka lähentää sitä lausuttua päämaalia kohden". Tosin päätös tehtiin ainoastaan talonpoikaissäätyä koskewain waatimusten suhteen, mutta saaneehan toki ja täytyneehän se sowittaa myöskin porwarissäätyä ynnä kaikkia muita asioita koskewiin päätöksiin.

Wiimeksi mainittua tärkeätä päätöstäkään, waikka se onkin ainoa, jonka nojalla työwäki, jos se muuten pitää Tampereen kokouksen päätöksiä itseään sitowina, woi yhtyä suomenmieliseen edistyspuolueeseen, ei saatu yksimielisesti aikaan. Äänestyksessä wastusti sitä kokonaista 15 edusmiestä, joiden mielestä päämaalia lähenewät parannukset owat esteinä sen saawuttamiselle. Jos saan Wiipurin työwäenyhdistyksessä annetuista lausunnoista päättää, oli meidän miehiäkin noiden 15 joukossa. *)

Useista muita asioita koskewista, enemmän tahi wähemmän järjellisistä päätöksistä, en tahdo tällä kertaa erityisesti puhua, toiwottawasti saan niihin toisella kerralla tilaisuuden palata.

Eräillä tahoilla näytään pelättäwän, että Tampereen kokouksen johdosta työwäen asia tulisi paljo kärsimään. Sitä minä puolestani en juuri usko. Kokous ei nimittäin ollut laadultaan sellainen, että se antaisi hallitukselle wähintäkään aihetta sekaantua asiaan tahi ryhtyä mihinkään toimenpiteisiin, joita on pelätty. Mitä taas työwäenliikkeen sisäiseen elämään tulee, niin on suorastaan pidettäwä onnena, että sellaiset herrat kuin af Ursin ja kumppanit saiwat tilaisuuden oikein paljastaa häpynsä, sillä kyllä nyt kaikki arwostelukykyiset työmiehet owat wähemmän käsittäwille towereilleen walmiit selittämään ja sanomaan: „Älkäät heihin ruwetko!"

Mitä taas herroihin B. von Wrightiin ynnä muihin maltillisiin työwäenasian ajajiin tulee, niin he tietysti tulewat edelleenkin lämpimästi ottamaan osaa työwäen pyrintöihin, waikka he eiwät tahdokaan ryhtyä suoranaiseen yhteistoimintaan herrojen af Ursinin, Lyhyn ja Kumppanien kanssa, joiden jyrkästä ja kiihkoisasta menettelystä luulewat koituwan haittoja työwäen oikeutetuille waatimuksille.

Manu.

*) Kaikille meille esim. on wielä tuoreessa muistissa, miten täkäläinen työwäenyhdistys päätti kaksikin kertaa, asiain nykyisellä kannalla ollessa, olewan wiisainta yhtyä äänirajoituskysymyksessä maltillisiin, waikka lopulliseksi päämääräksi olikin katsottawa: ääni mieheen. Mutta tällaiset päätökset eiwät tyydyttäneet yhdistyksemme itsewaltiaaksi pyrkiwää puheenjohtajaa. Hän päätätti kokoonhaalitulla, ainakin osaksi silloin wielä yhdistykseen kuulumattomalla joukolla asiasta kolmannen kerran ja walitutti mieleisensä miehet yhdistyksen edustajiksi Tampereelle. Puheenjohtajan menettely herätti eräissä piireissä katkeraa mieltä, oltiin hommassa „agiteerata" toisia joukkoja uuteen kokoukseen ja päättää asiasta neljännen kerran, mutta maltilliset kehoittiwat maltillisuuteen, waikka heitä katkeroittikin puheenjohtajan, tri J. A. Lyhyn menettely.

**) Eräät yhen wapaamieliset miehet owat, näetten, meilläkin tulleet siihen wakaumukseen, että „meidän aikoinamme tuo matemaatinen yhtäläisyyden aate sennoisenaan pikemmin arweluttaa kuin innostuttaa, se kun ei tunnu soweltuwan hywin yhteen ihmisluonnon monoinaisen kehityksen kanssa". He sanowat: „Jos woitaisiin keksiä jotakin äänten punnitsemistapaa, joka perustuisi luonnollisiin ja tähdellisiin kelwollisuuden eroawaisuuksiin, jotakin asteikkoa, joka polkematta kenenkään ääntä arwottomaksi tahi wähäarwoiseksikaan, jossakin määrin kuwaisi luonteenkypsyyden kehitysasteita, niin se kaiketi olisi yhteiskunta-asian hoidolle edukksi". Tässä on minun mainitseminen, että hrat J. A. Lyly, N. af Ursin, J. Läheniemi ja kumppanit eiwät ajattele noin. Heidän mielestään — kaksi wiimeksimainittua owat sen hywin selwästi lausuneet ja ensimmäinen ainakin Läheniemen lausunnot kiitellen hywäksynyt — on waltiollinen äänioikeus annettawa oppimattomille niinkuin oppineillekin, alaikäisille niinkuin wanhemmillekin, hulluille niinkuin wiisaillekin — ylipäätään kaikellainen kywyn arwostelu ja punnitseminen on tarpeeton jopa epäoikeutettukin.

*) Kun kerran tulin meidän miehistäkin jotakin maininneeksi, niin en saata olla lausumatta kummasteluani siitä, että täkäläinen edustaja Ahonen erehtyi af Ursinin kanssa wastustamaan omia asuntoja työwäelle, waikka hän täällä on ollut mukana sellaisia puuhaamassa, setä että meidän toinen edustaja Wasara lausui työwäelle sen toiwomuksen, jota tietääkseni muut paitse af Ursin paheksuiwat, että „olisi oltawa sitä laiskempia, mitä pitemmältä työssä ollaan". Sitä taas en lainkaan ihmettele, että kolmas edustajamme, nuorukainen Käärmekangas, joka on kokonaista pari kuukautta ollut pienen puuseppäliikkeen isäntänä, yltyi kertomaan saawuttamistaan kokemuksista omassa liikkeessään, jossa työwäellä on wapaa työpäiwä s. o. saawat tehdä miten pitkän työpäiwän tahtowat. Kokemus oli se, että työtä tulee yhtä paljo aikaan, kuin jos olisi työajan pituus määrätty. Jotenkin käsitettäwää on myöskin se, ettei meidän neljäs edustaja, „suuri" filosoofi J. A. Lyly, pystynyt osapuilleen määräämään siwistyskannan rajoja, kun ei kerran oppi-isä af Ursin edes tiennyt, tokko siwistys tuottaa mitään suurempaa pätewyyttä yhteiskunnallisten asiain käsittelyyn. (Häneen itseensä nähden sitä tosin onkin hywin waikea päättää). Lopuksi täytyy lausua mielipahani siitä, ettei meidän työwäenyhdistyksen wiides edustaja, kauppias J. Lallukka, jolta olisi woinut toiwoa enemmän harkittua, miehekästä esiintymistä, ollut syystä tahi toisesta kokouksessa saapuwilla.

Wiipurissa 17 p:nä Heinäk. 1896.

— **Tuomarit.** Jisalmen tuomiokunnan tuomari J. Öfslingin ollessa apulaisena Wiip. howioikeudessa on howioikeus-määrännyt howioik. auskultantti E. Lindbergin toistaiseksi hoitamaan sanottua tuomiokuntaa.

— **Suomen pankki.** Pietarin konttoorin kassöörikst on pankin johtokunta t. k. 14 p:nä nimittänyt pankin wanhemman kirjanpitäjän, filos. maist. K. O. Lindbergin.

Mainitun wiran hakijoista oli pankin wanhempi kirjanpitäjä W. Cederholm peruuttanut hakemuksensa.

— **Lääninwirkamiehet.** Läänin rekistraattori A. Forsbergille on myönnetty wirkawapautta kolmeksi wiikoksi, t. k. 17 p:stä lukien, ja on hänen sijaiseksen ylimäär. lääninkanslisti J. W. Lundgren määrätty.

Ruokolahden ja Rautjärwen piirin ruununnimismies C. Hillebrand on oikeutettu käyttämään senaatin ylimäär. kopistia H. Lojanderia wirka-apulaisenaan yhden kuukauden aikana, t. k. 13 p:stä lukien.

— **Palkankorotusta** on 10 wuoden palweluksesta myönnetty Kurkijoen piirilääkäri T. L. Caloniuksella 500 mk. wuodessa.

— **Kansakoulut.** Opettajan wirantoimittajaksi Jisalmen Nissilän kansakouluun on otettu neiti Jida Pönkkä Wiipurista.

— **Kansakoulut.** Opettajaksi Anjalan Ummeljoen kansakouluun walitsi johtokunta t. k. 11 p:nä pitämässään kokouksessa, 9:stä hakijasta, kansak.-opettaja A. B. Palmin sekä opettajattareksi samaan kouluun 4:stä hakijasta k. opettajatar rouwa L. J. Palmin Isojoelta. — Uusim. Opettajatarten palkkaamiseksi Säkkijärwen kunnan Jokikylän ja Tapion piirien kansakouluihin on myönnetty 600 mk. kummallekin piirille.

— **Kumottuja walituksia.** Läänin kuwernööri on kumonnut talollisen Fredrik Alhosen walituksen Kuolemajärwen kunnan wiime kesäk. 14 p:nä tekemästä päätöksestä, jolla kiertokoulunopettaja K. W. Ahlblad walittiin kuntakokouksen esimieheksi puolentoista wuoden ajaksi.

— **Haminan—Inkeroisten linja.** Sittenkun k. senaatti on hywäksynyt Haminan kaupungin waltuusmiesten anomuksen että waltion asettama insinööri kaupungin kustannuksella tutkisi Haminan ja Inkeroisten aseman wälille aiottua rautatielinjaa, on tie- ja wesirakennusten ylihallitus tähän tutkimustyöhön määrännyt insinööri E. Th. Gestrinin.

— **Wahwistusta** osakeyhtiö W. Gutzeit ja Kumpp:in säännöille owat pyytäneet Ludwigsen & Schelderup, L. Roede, Chr. Holst y. m. Kantarahasto on 2,000,000 mk. jaettuna 800:aan 2,500 markan osakkeeseen.

— **Wiipurin suomalaisen polkupyöräilijäseuran** säännöt on kuwernööri wahwistanut.

— **Wahwistusta** Miehikkälässä olewan Wesa-nimisen kauppaosakeyhtiön säännöille owat pyytäneet kauppias E. Willi, maanwiljelijä M. Häsä y. m. Kantapääoma on 20,000 mk., jaettuna 800:aan 25 markan osakkeesen.

— **Wankeinhoito.** Senaatti on wahwistanut läänin kuwernöörin antaman päätöksen, jolla tehtailija Kaarlo Summa otettiin ww. 1896—98 wanginkulettajan ja -hoitajan toimeen Uudenkirkon käräjäkunnassa.

— **Maapoliisi.** Poliisikonstaapeli Uukuniemen piirissä Juhana Hannonen on pyynnöstä saanut eron toimestaan.

— **Kumottu walitus.** Läänin kuwernööri on kumonnut talollisen Juho Lawosen y. m. tekemän walituksen Miehikkälän kunnan kuntakokouksen päätöksestä wiime maalisk. 9 p:ltä, jolla Muurikkalan kylälle myönnettiin oikeus muodostaa erityinen, mainitusta kunnasta erillään olewa kansakoulupiiri.

Kätketystä maailmasta.

Illan pimeyden täytti ankara sade, joka hurjasti waleli rawintolan „Hirwen" ikkunoita ja paisutti jokea äyräittensä yli.

Owet ja ikkunat oliwat huolellisesti teljetyt, sillä matkustajia ei rawintolassa arwattu odottaa moisena iltana. Takan ääressä, leweässä nojatuolissaan torkkui isäntä ja hänen wieressään toisessa nojatuolissa kuorsasi hänen waimonsa. Palwelijat oliwat menneet nukkumaan, wanha kello kun nurkassa osotti jo sydänyötä.

Wanhusten istuessa lekottawan tulen paisteella rupesi tieltä äkkiä kuulumaan kawioiden kopsawan. Ne pulskahtiwat wäliin lätäköihin, joita oli ojan warrella kaswawain jalawain juurella, ja pysähtyiwät wihdoin talon edustalle. Heti sen jälkeen naputettiin kowasti owelle.

Isäntä hawahtui, kohottautui suoraksi ja kuunteli; waimonsa putosi parkaisten lattialle.

Wanha tallirenki Joe, joka sattumoiltaan oli tarjoiluhuoneessa, meni aukaisemaan. Tulwa sateista yöilmaa syöksähti huoneeseen pannen kynttilät lekattamaan ja sawuamaan. Joen taluttaessa hewosta talliin, sen omistaja tuli pimeän eteisen läpi lämpimään waloisaan huoneeseen.

Hän oli rotewa mies, kaswonpiirteet tylyt, silmät teräwät, mutta ne eiwät näyttäneet woiwan katsoa suoraan eteen. Hänellä oli ympärillään märkä, tippuwa wiitta ja korkeat ratsasaappaat oliwat loassa aina polwiin saakka.

Isäntä terwehti häntä joukinlaisella kummastuksella, jopa pelollakin, semmoista wierasta kun ei ennen ollut hänen talossaan käynyt.

Wieras heittäytyi toiseen nojatuoliin, oikaisi jalkansa takkaa kohti ja istui sitte hiljaa ja synkkänä emännän laitellessa ateriaa. Hän ei edes wastannut mitään, kun emäntä sanoi ruuan olewan walmiin, waan hyökkäsi sen kimppuun ahneesti. Hän pyysi maustettua olutta ja joi sen höyryäwän lämpimänä; ruokakin katosi sukkelaan . . .

Silloin owi taas aukeni, ja toinen wieras käwi sisään — waiti, synkkänä.

Tulokas oli noin kahdeksantoista wuotias nuorukainen, pitkä ja laiha, kaswonsa oliwat wärittömät ja silmät waaleansiniset. Hän oli kiireestä kantapäähän mustiin puettu, ja rawintolan isäntä huomasi, että siellä täällä oli märässä takissa wihreitä täpliä kuin ruohon jälkiä. Hän otti lakin päästään, pani sen owen taa, ja hänen astuessaan kynttilän walossa wanhukset näkiwät mustan täplän hänen waaleassa tukassaan, juuri korwan yläpuolella.

Hän katsoi mitään wirkkamatta ensintullutta wanhempaa wierasta, joka kiiwaasti heitti luotaan weitsen ja kahwelin ja waaleten tuijotti häntä.

— Kuinka sinä olet joutunut tänne? wanhempi mies kysyi, ja isännästä tuntui kuin olisi hänen äänensä wärissyt.

Poika hymyili ja katsoi häntä awonaisin, tyhjiltä näyttäwin silmin.

— Alhaalla on märkää, hän wastasi heilauttaen päätään alas laaksoon päin, jonka läpi joki juoksi. Märkää — hywin märkää. Minua palelee.

Hän pani kätensä wanhemman miehen ranteelle; mies säwähti ja loitoni kauhistuneena.

— Lämmittele, herran tähden! hän wirkkoi käheästi.

Poika katsoi tuleen.

— Tuo tuli ei minua lämmittäisi, Ewerard, hän wastasi.

— Juo sitte tätä lämmitettyä olutta!

Mutta poika wain puisti päätään. Mies, jota hän nimitti Ewerardiksi; loi häneen aran ja tuskaisen katseen.

— Etkö tahdo syödäksesikään?

— En. Tuolla alhaalla ei ole mitään syötäwää, Ewerard.

Ewerard ei wastannut, mutta isäntä puuttui puheeseen:

— Joessa on paljo kaloja, jos sieltä olette tullut — paljo kaloja.

Nuorukainen nauroi, mutta hänen naurunsa oli kummallisen soinnitonta.

— Teillä on oikein, siellä on paljo — merkillisiä kaloja päälle päätteeksi. Eikö niin, Ewerard? Miks'et syö? Oletko tilannut huoneen?

— On, kyllä hän on tilannut, sanoi isäntä. Se on jo kunnossa. Oletteko wäsynyt?

Poika pyyhkäsi kädellään otsaansa ja nousi pöydästä pois.

— Minä olen hywin wäsynyt; tule, Ewerard!

Hän otti kynttilän ja meni, wanhempi mies kuin unissa häntä seuraten, kapeaa porrasta ylös „Hirwen" paraimpaan wierashuoneeseen, jonka uunista kokko kajasti seinät punertawiksi. Kynttilän poika pani pöydälle ja meni sitte lukitsemaan owen; Ewerard, silmissään yhä lisääntywä tuska ja kauhu, katseli hänen liikkeitään.

Musta hahmo tuli kohta takaisin ja seisoi hänen edessään. Walkeat kaswot sinisine, jäykkine silmineen kääntyiwät kylmästi häneen päin. Tuli walaisi mustaa täplää, joka oli nuorukaisen tukassa; wesi — oliko se ainoastaan sadewettä? — walui pojan waatteista lattialle, ja waatteiden wihreät pilkut näyttiwät ilkeän limaisilta.

Hetken he seisoiwat wastatusten, waiti kumpikin.

Sade piti ikkunoissa kumeaa ääntä ja tulwillaan olewasta joesta alhaalta laaksosta kuului tukahutettu ärjynä. Oli kuin kostawan kohtalon askeleet lähestyisiwät hitaasti, mutta warmasti pimeyden ja sateen läpi.

Poika ojensi kätensä ja, äänessä omituinen nyyhkytys, sanoi:

— Ewerard! Ewerard! Kielsinkö minä milloinkaan sinulta mitään, mikä minun oli? Epäilinkö tai moitinko sinua koskaan, kadotettuani sen, mikä ennen oli minun? Waadinko milloinkaan sinua tilille? Oman etusi takia olet turmellut sekä ruumiini että sieluni — ja tähän on nyt tultu!

Alla päin hiipi wiittaan puettu mies syrjään, seinän turwiin, mutta näkemyksestään hän ei woinut poistaa noita awonaisia surullisia silmiä ja kalpeaa laihaa kättä, joka ojentautui häntä kohti. Ja joen jymy oli kuin kaukainen syytös.

— Sinä otit osasi minun kukkarostani, poika jatkoi, sinä olit minun kanssani huwituksissa ja sinä pakotit minut osallisekst rikoksiisi. Rahat loputtua minä wäärensin, walehtelin ja warastin sinun tähtesi. Sinä minut ajoit maantielle, pidit minua siellä ja pakotit minut wuodattamaan werta.

Hän wäänteli kalpeita käsiään ja tuli kajasti ne äkkiä punaisiksi.

— Werta on minun sielullani, Ewerard, ja sinun tauttasi sitä on!

Taas wäistyi mies, kääntäen pois synkän katseensa; taas kuului pojan ääni, liikuttawan lempeänä ja selwänä:

— Ja nyt se on lopussa, Ewerard, ja sinä olet murhannut minun ruumiinikin, — hukuttanut sen kylmään jokeen, samoin kuin sinä wajotit minun sieluni wäkiwaltaan ja rikoksiin . . . musta wesi wirtailee minun ylitseni, ja kaislat häilywät edes takaisin . . . Siellä on hywin kylmää, alhaalla, Ewerard . . . hywin kylmää . . .

Mies katsahti häneen hurjin silmin. Hänen katseessaan ilmeni jonkinlainen kolkko, tuskallinen kysymys; hänen sydämmensä sykki rajusti ja sitten se lakkasi lyömästä.

— Mutta olethan sinä täällä, sai hän sanotuksi, sinä elät . . . minä en sitä tehnyt . . .

Poika tuli hänen eteensä.

— Niin, tässä minä olen. Mutta sinä löit kowasti, Ewerard, ja joki on sywä — hywin sywä — ja wirtawa — ja kylmä . . .

Yhä lähemmäs tuli köykäinen musta haamu. Ewerard kyyristyi seinän wiereen, tuijottaen poikaa säikähtynein, hypnotisoiduin silmin. Walkoset kaswot kallistuiwat hänen puoleensa; kosteat sormet kytkiwät hänet jääkylmiin kahleihin; huone alkoi waappua ja kieriä tulenpaisteessa; koski tuntui ärjywän hänen korwissaan, ja kellertäwä wesi ikäänkuin wirtasi hänen päällitsensä ja tukehutti hänet . . .

*

LENNART CAJANDER, Varatuomari, toimittaa lakiasioita Wiipurissa. } Aleksanterinkatu N:o 8. Telefooni N:o 571. } **Vastaanottoaika 8—10 a. p.**

— **Kotkan asemapäällikön wirkaa** owat hakeneet asemapäälliköt Alfred Söderberg, Auguſt Söderberg, T. Aspelund, W. Aspelund, O. B. E. Bähr, J. F. Holmlander, E. Appelroth, A. Krogius, L. Hansen, P. von Nandelstadh, U. W. Palander, O. Forsman sekä rautatienkirjanpitäjä A. Barsokewitsch.

— **Arpajaisia.** „Raudun naisten ompeluseura“ ja „Raudun nuorisoseura“ owat saaneet luwan panna heinä- tahi elokuussa toimeen arpajaiset ja kansanjuhlan urkujen hankkimiseksi Raudun seurakunnan kirkkoon.

— **Eläintauteja.** Punatautia on ilmestynyt lehmiin Kymin pitäjän Kyminkartanon kyläſſä ja köhää hewosiin Jääsken pitäjän Orawalan kyläſſä. Asianomainen eläinlääkäri on määrätty ryhtymään toimenpiteisiin tautien ehkäisemiseksi.

— **Dynamiittilähetys.** Toiminimi Finska Forcit-Dynamit Aktiebolag i Hango lähettää täältä t. k. 26 p:nä Pitkärannan kupari- ja tinatehtaalle Impilahden pitäjään 500 kg suomalaista dynamiittiä, sijoitettuna 25 laatikkoon. Dynamiittikuormasto tulee kulkemaan maanteitse Wiipurin, Antrean, Kaukolan, Hiitolan, Kurkijoen, Jaakkiman ja Sortawalan pitäjäin kautta.

— **Tuli irti junassa.** Tiistai aamupäiwällä kun eräs Wiipurista päin tyhjien awowaunujen kanssa tulewa juna kulki Talin ja Karisalmen pysäkkien wälillä; hawaitsiwat muutamat heinämiehet sekä eräs ratamies, että eräässä tyhjässä waunussa lähellä konetta oli tuli irti. Juna pysähdytettiin ja waunuissa olewiin rikkoihin syttynyt tuli sammutettiin.

— **Urakka.** Yleisten rakennusten ylihallitus on rakennusmestari A. Wiklundille 15,000 mkasta antanut muutamain lisärakennusten rakentamisen tulewaan tyttökouluhuoneustoon (entinen realilyseorakennus).

— **Kirwun meijeriwoi** meni torstaina kaupaksi torilla kuin kuumille kiwille konsanaan. Tässä lehdessä kerrottiin aikanaan niistä toimenpiteistä, joihin Kirwun meijeriosakeyhtiö on ryhtynyt täkäläisen woikaupan paremmalle kannalle järjestämiseksi. Aistikas ja kaikin puolin siisti olikin se teltta, jossa eilen ensi kerran torillamme Kirwun meijeriwoita myytiin. Turhaan koetimme siellä jotakin moitteenalaista paikkaa löytää, wakaumuksemme onkin sentähden, että kirwulaisten teltasta tullaan aina saamaan maukasta ja puhdasta tawaraa, sillä kun kerran osataan sellaista tarjolla pitää, niin olisi kerrassaan sula hullutus myöhemmin tapoja muuttaa. Toiwomme myöskin, etteiwät kaupunkilaiset liioin tapojaan muuta, waan noutaisiwat woin sieltä, missä se esiintyy kaikin puolin kunnollisessa asussa. Siten kukin puolestaan edistää woikaupan paremmalle kannalle järjestämistä Wiipurin kauppatorilla.

— **Woita Karjalasta** wietiin toissa yönä woijunalla kaupunkimme ohitse Hankoon 666 astiaa, jotka painoiwat 39,845 kiloa. Woin lähetys asemien mukaan oli seuraawa:

Joensuun	asema	217	ast.,	12,787 kg
Hammaslahden	„	20	„	1,227 „
Onkamon	„	4	„	242 „
Tohmajärwen	„	47	„	2,792 „
Kaurilan	„	6	„	355 „
Wärtsilän	„	11	„	634 „
Matkaselän	„	61	„	3,733 „
Kaalamon	„	25	„	1,491 „
Sortawalan	„	45	„	2,682 „
Kuokkaniemen	„	13	„	795 „
Niwan	„	23	„	1,392 „
Jaakkiman	„	51	„	3,108 „
Ihalan	„	15	„	902 „
Elisenwaaran	„	72	„	4,295 „
Hiitolan	„	10	„	616 „
Ojajärwen	„	1	„	58 „
Sairalan	„	27	„	1,639 „
Jääsken	„	11	„	657 „
Wiipurin	„	7	„	440 „

— **Talonkauppoja.** Konsuli J. R. Stünkel on ostanut puolet kauppias P. Antonoffin konkurssipesän omistamasta talosta n:o 19 ent. linnoituksesta 55,000 markalla.

Niinikään on saman konkurssipesän omistama talo n:o 92/101 ent. linnoituksessa myöty prokuristi Fr. Franck'ille 59,000 markasta.

— **Arwopaperien** huutokaupassa eilen maksettiin niistä seuraawasti: wiisi Etelä-Suomen kaupunkienwälisen „telefoonioosakeyhtiön“ osaketta 278 mk.:sta 288 mk.:aan kapp. (nimellisarwo 200 mk.) kaksi „Wiipurin laiwaosakeyhtiön“ osak. 594 ja 595 mk. kapp. (nim. arwo 500 mk.); yksi „Hawin osakeyhtiön“ osake 645 mk. (nim. arwo 1,000 mk.), wiisi „Wiipurin työwäen rawintosakeyhtiön“ osak. à 5 mk. 50 p. (nim. arwo 5 mk.), yksi „Pesutupaosakeyhtiön“ osak. 135 mk. (nim. arwo 50 mk.) ja yksi „Wiipurin konetehtaan osakeyhtiön“ osake 160 mk. (nim. arwo 1,000 mk.)

— **Myöty purjewene.** „Menelik“in, woittajan tämän kesäisessä purjehduskilpailussa Wiipurin purjehdusseuran ja Uudenmaan pursiklubin kesken, osti eilen Menelik'in osakkaiden kokouksessa konsuli E. Ekström 2,600 mkasta.

— **Christian Haikalan ruumis** haudattiin maanantaina klo 4 iltapäiwällä Lappeenrannan hautausmaahan. Ruumissaattoon otti osaa wapaaehtoinen palokunta, jonka soittokunta soitti surumarssia, waltuuston jäseniä ja lukuisa joukko kaupunkilaisia. Kun mieskuoro oli laulanut koraalin, siunasi rowasti Nordström haudan, pitäen lämpimän puheen wainajan muistoksi. Seppeleitä laskettiin haudalle waltuusmiesten puolesta tirehtöri Wahlström, kaupunkilaisten puolesta pankinjohtaja Pelkonen ja kauppias A. J. Ruotzi kauppapalwelijoilta. Sahan työmiesten puolesta laskettiin niinikään kannis seppele sekä lukuisa joukko yksityisiltä henkilöiltä ja ystäwiltä. Puheita haudalla pitiwät tirehtöri Wahlström ja pankinjoht. Pelkonen. — J.-S. S.

— **Kotimaahan** on pariksi kuukaudeksi palannut Siperiasta Om-siirtolan koulun opettaja, katekeetta J. Juntunen. „Helsingin kylä“, suomalaisten pääasiallinen asuntopaikka on 10 wirstan päässä Siperian radalta, ja oli matka sieltä Hesinkiin tapahtunut kahdeksassa päiwässä, woisipa tapahtua seitsemässäkin, mutta Tsheljabinkissa, jossa Siperian tie alkaa, oli hra Juntusen täytynyt odottaa lähes wuorokauden ajan Moskowaan päin tulewaa junaa.

Ne henkilöt, joilla on sukulaisia Siperiassa ja jotka haluawat saada niistä tietoja, woiwat kääntyä hra Juntusen puoleen kahden wiikon aikana klo 9—10 a. p. Yrjönkatu 17.

— **Haararata** Kaukaan tehtaalle on nyt melkein walmistunut. Waunuja kuletetaan jo radalla ja kohta saatanee weturikin täyteen kuntoon. — J.-S. S.

— **Pietarin suomalaisen** aseman wirkamiehet aikowat perustaa oman rawintoyhdistyksen ja owat Suomen rautatiehallitukselta pyytäneet saada ilmaiseksi huoneistoa ja sopiwaa apurahaa, kertowat Pietarin lehdet.

— **Tawarain lähetys Pietarista Suomeen.** Pietarin lehdet tietäwät kertoa, että kulkulaitosten ministeri aikoo panna Pietarin kaupunkiasemalla toimeen tawarain lähetyksen myöskin Suomen rautatielle.

— **1,000 puntaa painawa kanuuna** lähetettiin wiime tiistaina Pietarista rautateitse Helsinkiin Wiaporin linnoitusta warten. Kun jyskyä kuletettiin Suomen rautatieasemalle täytyi Aleksanterin silta erityisesti palkeilla peittää, ettei jyhmy painuisi sisään.

— **Käsityökoulun-opettajain walmistamista** warten Suomen yleisen käsit. yhdistyksen toimesta ensi syysk. 1 p. awattawaan kurssiin on johtokunta kutsunut 21 hakijasta m. m. seuraawat henkilöt wakinaisiksi oppilaiksi: J. Makkonen Sääminngistä, J. A. Teikari Wiipurista, A. Jiwonen Kaukolasta, A. Suomalainen Wiipurista.

Hakuajan päätyttyä on wielä 2 hakemusta tehty.

— **Kylpylaitokset.** Maarianhaminan kylpylaitokseen on heinäkuun 8 päiwään asti ilmoittautuneet m. m. seuraawat uudet kylpywieraat:

Waratuomarit Selim Stenius ja Werner Lindberg sekä neiti Awellan Wiipurista.

Kaikkiaan on mainittuun päiwään asti ilmoittautunut 191 kylpywierasta.

— **Kirkkoherranwaalissa** Suonenjoella tämän kuun 12 p:nä saiwat ääniä: Inkerinmaan Gubanitsan kirkkoherra N. H. Bergh 1,855 m. 50 p., Kuolemajärwen kirkkoherra O. V. Wilskman 8 m. 15 p. ja Kuopion tuomiokapitulin notaari E. Hywärinen 307 m. 80 p. arwosta.

— **Kuopion maaseurakunnan toisen kappalaisen waalissa** wiime sunnuntaina saiwat ääniä: Sakkolan w. t. kirkkoherra O. W. Bergström 347 m. 20 p., Leppäwirran kappalaisen sijainen J. Kinnunen 286 m. 40 p. ja Kaawin w. t. kappalainen P. Wuornos 244 m. 90 p.

Koko seurakunnan ääniluwun summa on 6,372. — S.-K.

— **Tehdas- ja käsiteollisuus Suomen kaupungeissa** oli w. 1894 walmistetun tawaran bruttoarwoon nähden seuraawa: Helsinki 19,589,664 markkaa, Tampere 17,265,089 markkaa, Turku 10,552,513 markkaa, Waasa 6,728,622 markkaa, Oulu 5,963,594 markkaa, Kotka 4,145,307, Wiipuri 3,749,292, Pori 2,484,290, Pietarsaari 1,903,410, Kuopio 1,786,366, Hämeenlinna 946,631, Rauma 863,166, Porwoo 695,417, Lowiisa 597,067, Mikkeli 567,481, Hankoniemi 542,100, Lappeenranta 480,361, Uusikaupunki 460,984 mk., Jywäskylä 416,927, Sortawala 358,783, Tammisaari 338,519, Joensuu 310,643, Heinola 305,269, Hamina 302,215, Raahe 290,583, Ristiina 275,069, Jisalmi 242,458, Savonlinna 235,728, Kokkola 200,347 mk., Tornio 186,130, Kajaani 123,743, Maarianhamina 119,531 mk., Naantali 93,541, Lahden kauppala 90,629, Kemi 79,970, Uusikaarlebyy 79,530 mk., Salon kauppala 75,800, Käkisalmi 43,367, Ikaalisten kauppala 29,000 sekä wähdoin Kaskinen 3,977 markkaa. Yhteensä oli maan kaupungeissa walmistetun tawaran arwo 83,522,993 markkaa.

— **Matkustuspilettiä Nishnij-Nowgorodin näyttelyyn** on saatawana täkäläisellä rautatieasemalla.

— **Kaunista käytöstä.** Ei woi olla julkilausumatta sitä kurjaa ja kelwotonta tapaa, jota muutamat poikawiikarit käyttiwät wiime Paulowskin tulipalossa. He weiwät ja warasteliwat ihmisten kapistuksia ihan wältä wäkisten. Erään pojan, jonka muuan mies tapasi tekemässä tasajakoa kauppiaan namusten kanssa, niskasta otti mies kiini ja tyhjensi samalla pojan taskut, joissa löytyi 3 paperossilootaa, iso joukko namusia y. m. Poika, kun näki isänsä tulewan sinnepäin, rupesi parkumaan minkä kulkusta läksi. Isä saapui hätään ja alkoi haukkua miestä kowin sopimattomilla sanoilla, wieläpä uudisti myöhemminkin samat temput, kun tuli pojan tukistajaa wastaan kadulla. No onko sitte ihme, jos lapset oppiwat pahoja tapoja, kun kerran isä puolustaa sellaista urheata pojan wekaraa.

— **Kowa tappelu** oli keskiwiikko aamuna eräässä talossa Kolikkoinmäellä. Muun muassa oli eräs wanha mummo saanut niin kowia kolahduksia, että eilen aamulla saamistaan wammoista kuoli. Poliisi on sekaantunut asiaan ja kuuluu toimeenpanneen wangitsemisiakin. Parempaa selkoa emme ole woineet asiasta saada.

— **Kanslistin wirkaa senaatin oikeusosastossa** owat umpeen menneen hakuajan kuluessa hakeneet: senaatin kanslisti A. F. Londén, lakit. kandidaatti A. Charpentier, waratuomari H. af Hellén, senaatin kanslisti W. Witikkala sekä oikeusraatimies E. Karsten.

— **Suomen siwiiliwiraston leski- ja orpokassa.** Kun waltioneuwos A. G. af Björkstén on kuollut sekä howimestari R. A. Montgomery ja yliſotatuomari J. G. Th. Cajanus tämän wuoden lopussa tulewat Suomen siwiiliwiraston leski- ja orpokassan johtokunnasta eroamaan, on johtokunta kehoittanut kaikkia wirka- ja palwelusmiehiä, jotka owat kassan osakkaita, suljetuilla nimilipuilla, jotka ennen tulewan lokakuun loppua owat johtokunnalle lähetettäwät, kassan osakasten wiidestä ensimmäisestä luokasta walitsemaan kolme tirehtööriä edellämainitun kolmen henkilön sijaan. Samoista luokista on niinikään walittawa yksi ensimmäinen, yksi toinen ja yksi kolmas tirehtöörinwaramies, kolme tilintarkastajaa, yksi ensimmäinen ja yksi toinen tilintarkastajanwaramies sekä seitsemän komitean jäsentä ynnä yksi ensimmäinen, yksi toinen ja yksi kolmas waramies wiimemainituille.

Johtokunta ehdottaa tirehtööreiksi howimestari R. A. Montgomeryn, Suomen pankin johtokunnan puheenjohtajan G. R. A. Charpentierin sekä yliſotatuomari J. G. Th. Cajanuksen. — U. S.

— **Opettajapuute** kansakouluihin Sawossa on jotenkin suuri. Jo wiime wuonna oli paljon tyttökoululaisia y. m. seminaarin käymättömiä opettajawirkoja hoitamassa. Nyt kun yhä uusia kouluja perustetaan tulee puute wielä tuntuwammaksi. Moneen paikkaan ei ole ollut seminaarin käyneitä hakijoita. Täytyy edelleen turwautua wäliaikaisiin, josta koululle ei tietysti etua ole, kun nämäkin wielä joka wuosi waihtuwat. Opettajain wähyys ja monessa kohti palkkain pienuus sitä tekee. — U. S.

— **Uudella työwäen waltuuskunnalla** oli eilen ensimmäinen kokouksensa. Läsnä oliwat herrat H. Gebhard, O. Groundstroem, Aug. Hjelt, Santeri Ingman, A. Järwenpää, A. Johansson, A. H. Karwonen ja F. M. Orrela. Kokouksen awasi enimmät äänet saanut A. Järwenpää, jonka perästä puheenjohtajaksi walittiin herra O. Groundstroem ja sihteeriksi herra S. Ingman. Tämän jälkeen pyysi puheenwuoroa herra Hjelt ilmoittaakseen, että hänen oli mahdoton ruweta waltuuskunnan jäseneksi. Jos olisi itse ollut Tampereen kokouksessa läsnä, tahi jos hänen yksityisesti kirjallisesti ilmoitettua toiwomusta olisi noudatettu, olisi waltuuskunnalta säästynyt waiwa panna uusi waali toimeen. Syyksi luopumiseensa ilmoitti herra Hjelt ennen kaikkea, että hänestä ei riittäisi aikaa ottaa edes wähänkään tarmokkaasti osaa waltuuskunnan töihin. Herra Hjelt sitä paitsi huomautti kuinka luonnotonta olisi, jos hän, joka — siinä wähässä määrässä kuin hän yleensä oli woinut työwäen asiassa toimia — aina oli edustanut aiwan toista kantaa kuin sitä, joka antoi Tampereen kokoukselle leimansa, rupeaisi sen walitseman waltuuskunnan jäseneksi ja siten kokouksen luottamusmiehenä sitoutuisi osalliseksi sellaisen ohjelman ja sellaisten päätösten toimeenpanemiseen, joita hän ei lainkaan woinut hywäksyä saatikka katsoa työwäen todellisia edistyspyrinnöitä ja sen asemaa hyödyttäwiksi.

Tämän johdosta päätettiin Sörnäisten ja Helsingin ulkotyöwäenyhdistyksille ilmoittaa, että nämä waltuuskunnan Tampereella hywäksymäin sääntöjen mukaan yhdessä walitsisiwat tohtori Hjeltin sijaan yhden jäsenen. Samassa kokouksessa woisiwat mainitut yhdistykset wastaisen waralta sopia, millä tawalla ja kuka waalin toimeenpanee.

Waltuuskunnan puheenjohtajan, rahastonhoitajan ja sihteerin waali jätettiin toistaiseksi pöydälle. Wäliaikaisena puheenjohtajana toimii sill'aikaa maisteri O. Groundstroem. -- U. S.

— **Työwäestö wuorilaitoksissa, ruukeissa ja konepajoissa** nousi mitä warsinaisiin työmiehiin tulee w. 1894 10,448, oltuaan w. 1891 10,910. Koko wäestö oli w. 1894 aina 25,831, kun waimot ja lapsetkin otetaan lukuun. Suurin työwäestö oli w. 1894 Pitkärannassa, missä warsinaista työwäkeä oli 811 ja koko wäestö 3,300. Crichton ja Kumpp. konepajassa Turussa oli työwäkeä 710, mikä oli suurin työwäen määrä metallitеollisuuden alalla maassamme. Waltion rautateiden konepajassa Helsingissä oli 387 työmiestä, Wärtsilässä 376, ja koko wäestö 750 henkeä, Warkaudessa 364, koko wäestö 1,000. Sillan rakennusosakeyhtiön konepajassa Helsingissä 298, Juwarkosken ruukilla 288, koko wäestö 721, Fiskarin tehtaalla 250, koko wäestö 1,146, Daalin tehtaalla 250, koko wäestö 1,050, Karkkilan ruukilla 185, koko wäestö 550, Karttulan ruukilla 200, koko wäestö 600, j. n. e. Ulkomaisten työmiesten luku nousi ruukeissa ja konepajoissa 208, josta Crichton ja Kumpp. konepajassa 68, Pinjaisten tehtaalla 24, Jokioisten ruukissa 14, j. n. e. Kuuston ruukin kaikki 7 työmiestä oliwat ulkomaalta.

Lomakurssit.

Pastori Elis Bergroth on suostunut saarnaamaan awaus jumalanpalweluksessa elokuun 10 p:nä.

Toht. A. Osw. Kihlman puhuu nykyajan orgaanisista kerrostumista. Pääpiirteet: Kerrostumien yleiset ehdot. Lahoaminen ja mätäneminen. Multa. Kamara. Mustamulta ja Wenäjän heinäarot eli stepit. Salpietari. Guaano. Trooppiset multamuodostumat. Liete ja „Schlick“-muodostumat. Järwien suotuminen; lieju, muta, turwe; rimpi, newa, rahkasuo; uiskentelewat rämeet; heinänewat ja rahkasuot. Tuffit ja niittykalkki. Suon syntyminen kuiwalla maalla. Kuiwa turwe; letot. Humushapot ja niiden geoloogi-nen waikutus. Järwi- ja suomalmit. Humus-hiekkakiwi eli „ortstein“. Pohjoiset ja keski-Euroopan rämeet. Tunturirämeet. Merikerrostumat. Lewät ja „Plankton“. Koralliriutat. Ihminen geoloogisena waikuttimena.

Toht. K. M. Lewander esittää kohtia eläinten muuttumisopin alalta. Pääpiirteet: Eläinten muuntelewaisuudesta. Esimerkkiä kesyistä roduista. Waikuttimet kesyjen rotujen syntyyn. Ihmisen harjoittamasta jalostuttamisesta eli walikoimisesta; millä eri tawoin tämä tapahtuu. Walikoimisen periaatteet sowitettuina elimistöihin luonnontilassa. Kilpailu elämänehdoista. Eläinten mukautumiskywyistä erilaisiin olosuhteisiin.

Toht. Th. Löfström puhuu heikkohermoisuudesta, esittäen heikkohermoisuuden syitä, sen estämistä ja hermojen terweinä säilyttämistä sekä hermotautien muotoja.

Toht. A. H. Snellman esittää Itämeren suomalaisten kansain, warsinkin wirolaisten historiaa. Pääpiirteet: Yhteissuomalainen aika. Länsisuomalaisten kansain saapuminen merenrannikolle. Skandinaawian saduston tiedot suomalaisista kansoista. Itämainen kauppa ja Wenäjän wallan perustaminen. Suomalaisten kansain meriretket wiikinkiajan lopulla. Maantieteellinen katsaus länsisuomalaisten kansain asumusalaan. Saksalaisten tulo Itämerenmaakuntiin. Meinhold ja Bertold. Albert-piispa ja hänen toimensa. Liiwiläisten kukistaminen. Saksalaisten, wenäläisten ja tanskalaisten kanssa. Wirolaisten kukistuminen. Albert-piispan jälkeläiset. Taisteluita. Taisteluita kuurilaisia ja liettualais-lättiläisiä kansoja wastaan. Piispain ja ritarien wäliset riidat. Wirolaisten wiimeinen kapina ja kukistaminen. Wironmaa joutuu ritariston haltuun. Itämeren suomalaisten kansain pakanuuden aikaiset siwistysolot. Maakunnat, kihlakunnat, kyläkunnat. Wanhimmat eli senioorit. Muinaislinnat ja sotalaitos. Elinkeinot ja taloudelliset olot. Orjuuden aika ja maa-orjuuden lakkauttaminen.

Toht. Edw. Stenij esittää kuwauksia ajanlukumme alkuajoilta. Pääpiirteet: Rooman keisarikunnan tila Kristuksen syntymän aikana. Juudan maa ja kansa. Waltiollinen tila Palestiinassa. Synedriumi, ylimmäiset papit ja kirjanoppineet. Jumalanpalwelus ja sen yhteydessä olewat seikat. Puolueet kansassa. Messiaan tulon toiweet.

Osanottajia on ilmoittaunut noin 50.

Wieläkin huomautetaan, että lomakurssit owat aiotut kaikille kansalaisille ikään ja säätyyn katsomatta ja että osanottajiksi aikowain tulee ilmoittautua ennen elok. 1 päiwää, jos aikowat päästä mukaan.

Ohjelma on jo painossa ja melkein kaikki käytännölliset warustushommat alulla. Miehissä waan tultakoon kursseihin. — U. S.

Maaseuduilta.

— **Kurkijoen isäntä- ja emäntäyhdistyksen** seitsemäs kokous pidettiin sunnuntaina t. k. 5 p:nä Elisenwaarassa lautamies Pekka Kiiskin talossa. Keskusteltawiksi otettiin kysymykset suowiljelyksestä ja wiljan korjuusta. Ruwettiin ensin keskustelemaan, miten ja millä tuloksella matalapintaisia ja sywälikaisia maita paikkakunnalla on syytä wiljellä, jolloin maanwiljelijä Pekka Kiiskin tekemät kokeet oliwat omiaan walaisemaan tätä Itä-Karjalalle niin tärkeätä kysymystä.

Keskustelun perästä walittiin palkintotuomarit elokuun 8 p:nä pidettäwää karjanäyttelyä warten. Walituiksi tuliwat: eläinlääkäri Löfman, tirehtööri A. Grönwall, agronomi Relander sekä maanwiljelijät Pekka Anttonen, Pekka Kiiski ja Juho Kyytinen.

Uusia jäseniä yhdistykseen kirjoitettiin 21 isäntää ja emäntää. Koko yhdistyksen nykyinen jäsenluku on lähes 70 henkilöä. Seuraawa kokous määrättiin pidettäwäksi Pohjiin kyläſſä Jaakko Hämäläisen talossa. Keskusteluaineiksi määrätiin 1) lannoituskysymys ja 2) ojituslautakunnan perustaminen.

— **Kansanjuhla** ja sen yhteydessä käärõiltama wietettiin Räisälän Unnunkoskella wiime sunnuntaina erittäin kauniin ilman suosimana.

Yleisöä oli jotenkin runsaasti niin pitäjän syrjäkylään nähden. Tähän waikutti myös se, että höyrywene „Wuoksi“ Käkisalmelta teki juhlaan huwimatkan. Ohjelma sisälsi torwisoittoa, laulua, puheita, käärõjenmyyntiä, kilpailuja y. m. wiimeksi esitettiin „Paawon kellot“ ja kuwaelma „Poukku“.

Tulot näistä menewät Unnunkosken kansakoululle.

— **Arpajaiset ja Kansanjuhlat** pidettiin wiime sunnuntaina Raiwolassa suomalaisen ansakoulun hywäksi, uudella wasta walmistumaisillaan olewalla kansakoulurakennuksella. Tilaisuudessa puhuiwat opettaja A. Tolkki juhlantarkoituksesta ja opettaja Karttunen isänmaasta. Myöhemmin näyteltiin koulun isossa salissa eräs kuwaelma bengalitulien kanssa. Arpoja oli lähes 3,000 kapp. ja hinta 10 kop. Arwat meniwät hywästi kaupaksi.

Wielä saatiin kuulla yhteislaulua opettaja Karttusen johdolla. Bruttotulo lienee noussut wähän yli 400 ruplan. — Kohta on taasen aikomus pitää arpajaiset saman koulun hywäksi.

— **Raakaa huwittelua** harjoitettiin eräissä häissä Säkkijärwen Haitermaan kyläſſä joku aika sitten. Syntyi näet hää- ja nuodemiesten kesken kissanhännänweto, jolloin muudan nuodemies koppasi kirween käteensä ja löi sillä erästä ukkoa päähän, niin että hän kaatui tainnoksiin lattialle. Lyöjän takana ollut toinen nuodemies sai kirweenterästä kaswoihinsa suuren haawan, jonka tautta oli lääkärin luo hetimmiten suoriuduttawa. Asiasta kuuluu tulewan käräjissä käynti. Mainittawa wielä on, että häissä oli, tietysti, wiinaa wallan wiljalti, joka lie ollut hurjastelun alkujuuri.

— **Hukkunut.** Joku aika sitten hukkui Sakkolassa talollisen Juho Sipiläisen noin 17 wuotias poika. Hän oli mennyt kuumuuden takia uimaan, mutta järwessä hän mahdollisesti sai suonenwedon, kun painui heti pohjaan. Kohta hän kyllä saatiin ylös, mutta henki oli silloin jo lähtenyt.

— **Mujeita** owat Sakkolan Saaristen kyläläiset ruwenneet saamaan Laatokasta. Wiime kesänä niitä saatiin niinikään kowasti.

— **Heinäntekoa** on alettu Sakkolassa monessa paikassa.

— **Pääskynen uunissa.** Tässä muutamana päiwänä kuului erään Kuopion kaupungin talon uunista rapinaa, niin kuin hiiri olisi siellä liikkunut. Kummastunut asukas awasi owen ulos auki ja uunin pellin, luullen hiiren sinne osautuneen jollain tawalla. Waan kun hän alkoi kepillään sorkkia paperirojulla täytettyä uunia, kuuluikin suhaus ja pääskylensi sieltä ulos, huutaen mennessään: „Jo wiep!“ Iloissaan mahtoi eksynyt lintu olla, kun pääsi pimeästä piilostaan, johon oli piipun kautta pudonnut ja uunin torwia kierrellen wiimein tullut. Uuni on pieni ja siinä on yhteen kertaan kiertäwät torwet. — U. Sawo.

— **Kala ihmishengen pelastajana!** Satumaiselta tämä kuulustaa, mutta totta se silti on sanan warsinaisessa merkityksessä. Eräänä wiime kuun päiwänä käweli mökkiläisen Jaakko Backmanin waimo kotiaan eräästä toisesta Jijoen warrella olewasta torpasta Pudasjärwen Kollajan kylästä. Yhtäkkiä hyppää joella weden pinnasta ylös suuri säynäjä — suoraa päätä hänen jalkoihinsa maalle. Eukko otti kalan käsiinsä, kantoi kotiaan ja kamalimman kauhun waltaamana kertoi miehelleen tämän saaliinsa. Mies paikalla otti kalan sanoen, että tämä perkataan ja syödään, lienee mistä tahansa, ja lähti rantaan. Sinne päästyään ja kalaa perkaamaan yritettyään huomasi hän joella edessään pienen ihmiskäden wilahtelewan wedestä, hyppäsi weneeseen, meni ja nosti lapsen siihen. Kaikeksi kummakseen huomasi hän sen olewan oman, noin 4-wuotisen tyttönsä, joka äidin poissaollessa ja hänen huoneessa työskennellessään oli sinne joutunut, mutta miten, on tuntematonta. Ilman tuon kalan perkuuseen menoa olisi lapsi auttamattomasti saanut hukkua. — Louhi.

— **Tulipalo.** Wiime lauantaina paloi Räisälän Makkolassa Pekka Lawosen talo kokonaan. Tuli lienee irti päässyt wesikodasta. Talo oli wakuutettu pitäjän paloapuyhtiössä. — W:ksi.

— **Karhun tuhotyöksi** arwellaan sitä tekoa, kun t. k. 10 päiwää wasten yöllä talolt. Pekka Sikaselta Kerimäen Kalajärwen kyläſſä oli aiwan lähellä taloa metsässä kaadettu ja rewitty kolme tämän kewäistä wasikkaa, joista kaksi oli suurimmaksi osaksi syötykin, mutta kolmas oli wielä löydettäissä wähän hengissä, joka täytyi lopettaa. Seuraawan yön wahti neljä miestä raadolla, mutta ei „metsänkuningas“ tullutkaan näkywiin. Lieneekö nyt taas ilmestynyt joku noita tuhojansa tekewiä „metsäkämmeniä“, joita ei ole näillä tienoin kuulunut sittemmin, kun noin kuusi wuotta takaperin, jolloin eräs mies tappoi yhden otson. — S:na.

— **Hauki puri** toisiltana erästä naista, joka oli uimassa Joensuun uimalaitoksessa, kokonaista 9 haawaa toiseen käsiwarteen. Oli täysi työ saadessaan irti otusta, ja werta wuoti perästäpäin haawoista aika lailla — kertoo K:tar.

— **Puukotus.** Tiistaiaamua wasten yöllä puukotti eräs yöjalkalainen Jääsken pit. Kärniemen kyläſſä suutari Juhana Ikäwalon. Puukottaja oli lasista sisälle kurkistellut, jonka Ikäwalko huomasi ja lähti pihalle, mutta siellä olikin mies puukon kanssa wastassa, jolla löi useampia haawoja poikki ja pitkin wasempaan käsiwarteen. Puukottaja oli tunnettu ja saanee teostaan wastata ensi syyskäräjissä. Puukotettu turwautui lääkärin apuun.

— **Katkismusſaarnat** Johanneksen kirkossa alkawat ensi sunnuntaina.

— **Puhdas tulo** Waahtolan arpajaisista on 470 mk., jotka jaetaan kahtia Johanneksen urkurahaston ja Uudenkirkon kansanopiston wälillä.

— **Rukiit** owat Johanneksessa keskinkertaiset ja paikoittain warsin hywät. Pisimmät oljet owat $2\frac{1}{30}$ metr. pituiset. Jywiä tähkässä on noin 80—88.

— **Heinänteko** on Johanneksessa ollut menollaan jo toista wiikkoa, ja menee mainiosti eteenpäin, kun ilmat owat erittäin suotuisat.

— **Ojitusta** parannetaan yhä enemmän Johanneksessa.

— **Wenäläisen tähtitieteellisen retkikunnan jäsenet** waltioneuwos, Pultawan obserwatoorin professori Glasenap sekä kenraali Kaulbars seurueineen saapuiwat wiime torstaina Ouluun junalla ja matkustiwat seuraawana päiwänä höyrylaiwa „Pohjolalla“ Torniwon, josta he jatkawat matkaa saapuaksensa Enontekiöön 9 päiwäksi elokuuta tutkimaan siellä silloin tapahtuwaa auringon pimenemistä. — Kaiku.

Kello 9 tienoissa seuraawana aamuna tuli eräs farmari ratsain ylös kunnasta ja siitä rawintolan pihaan. Pyöreät kaswonsa oliwat kalpeat, ja hän horjui, kun oli hyppännyt hewosensa selästä isäntää huutamaan.

Isäntä tuli pelästyneenä.

— Joku wieras täällä? farmari kysyi.

— Kaksi. Ne tuliwat yöllä.

— Pitkä mies ja . . . ?

— Näöltään sellainen, joka minua ei miellytä, puhuakseni suoraan ystäwälle.

— Musta tukka, mustat silmät, arpi poskessa?

— Juuri niin.

— Hän on Dick Ewerard, maantienryöwäri! Hän on tuolla kylässä murhannut pojan; minun lammaspaimeneni löysi hänet rannalta, jonne laineet oliwat ruumiin tuonneet.

— Oli poikakin . . .

Rotewa farmari oli jo ehtinyt hyökätä portaihin ja jyski makuuhuoneen owella.

Wastuuta ei kuulunut; hän mursi owen.

Ensin huone näytti olewan tyhjä, mutta sitten he huomasiwat mustan hahmun, joka oli kyyristynyt seinän wiereen. Se oli Ewerard — kuolleena, muutamia wihreitä kaisloja kaulassa.

Miehet seisahtuiwat tuijottamaan häntä. Wihdoin isäntä katsahti ympärilleen.

— Mutta missä on poika?

— Mikä poika?

— Pitkä, mustissa waatteissa, kaswot kalpeat kuin kuin ruumis ja silmät tuijottawat, waaleansiniset . . . mitä . . . mitä sanot?

— Lammaspaimeneni löysi hänen hukkuneen ruumiinsa juuri ennen kello 12 wiime yönä.

— Taiwaan armot! Kello oli juuri 12, kun he tuliwat tänne!

— Mutta silloin ei poika enää saattanut olla hänen mukanaan — hän oli siihen aikaan jo hengetön!

Isäntä wärisi.

— Eläwänä tai kuolleena hän oli miehen matkassa. Niin, minä huomasin, että hänen takissaan oli wihreitä kaislan jälkiä.

He katsoiwat toisiinsa ja sitten jalkainsa juuressa makaawaa kuollutta miestä ja poistuiwat äänettöminä huoneesta.

*

Mutta sateisina öinä kuuluu joskus kawioiden kapsetta kunnaalle wiewältä tieltä; kapse taukoo suuren talon edustalla, joka nykyään on rawintolan sijalla. Ei se ole eläwä hewonen, eikä eläwä ratsastaja sitä taluta portille.

Ja kapseen kuuluessa lähentelewät huoneessa olijat loimuawaa kokkoa ja kertowat hiljaisella äänellä myrskyisestä sadeyöstä sata wuotta sitten ja wieraista, jotka tuliwat „Hirween“.

J. HAAPALAINEN, puuseppä. Wiipurissa, Punasenlähteentori N:o 19. Uusi telefooni. Otan vastaan kaikkia puusepän ammattiin kuuluvia töitä. Työt tehdään sieviksi ja kestäviksi sekä helppohintaisiksi. Alituinen varasto valmiita huonekaluja sekä ruumis-arkkuja.

Johanneksen pitäjästä.

Tulisella kiireellä heilutaan täällä tätä nykyä heinäniityillä. Harwinaisen kipakka heinäpouta paneekin työn sujumaan mainiosti. Jos heinäkaswu onkin niukanlaista ollut, niin korwaa tätä koko joukon hywä korjuuseen saanti ja hywässä toiwossa sitä puuhataan.

Maaseutulaisten maatöihin kiintyneessä elämässä sattuu harwoin

juhlahetkiä.

Siihen suuntaan menewää oliwat wiime sunnuntaina hommanneet Wiipurin ajuriyhdistyksen jäsenet Johanneksen Niemelässä. Siellä näet pidettiin

kansanhuwi-ilta,

josta tulot*) käytetään niin hywään tarkoitukseen, kuin köyhäin kansakouluoppilasten awustamiseen. Tämä yhtä odottamaton kuin arwokas onni sattui Waahtolan kansakoulun osaksi. Kiitos waan hy-

Samaa koulua on myös muistanut Pullon howin emäntä, toimeenpanemalla joku aika sitten iltaman. Tulot tästä on hän antanut käsityöainesten hankkimiseksi warattomille oppilaille. Näin saaduista aineista saawat he itse walmistaa tarwittawiaan waatteuksia, joten näin saadulla lahjalla tulee olemaan kaswattawampi ja kehittäwämpi waikutus, kuin aiwan walmiilla. Tämä hanke on siis aiwan hywin harkittu ja ansaitsee huomiota.

Kun kerran puutuin puhumaan koulun ja sen oppilasten edistyksen hellimisestä, niin pyydän wielä mainita, että

16 köyhälle oppilaalle

wiime kewätlukukautena hommasiwat rowastinrouwa Emilia Igoni ja rwa Linninger oiwalliset päiwällisateriat lämpimän keittoruuan keralla. Waroja tähän ihmisystäwälliseen toimeen hommasiwat he aina Pietarista asti hywiltä ystäwiltään.

Suurenmoiseen hommaan owat useat johannekselaiset ryhtyneet, perustamalla höyryweneyhtiön, joka on jo hankkinut kaksi höyrypurtta wälittämään liikettä Wiipurin tienoilla. Nuo

„tuhmat talonpojat"

ajawat jo herrain edelle, kerrotaan wanhan wiipurilaisen yhtiön osakkaiyin kuuluwan arwoisan henkilön kiukuissaan lausuneen.

Hywä onkin, että talonpoika myös tarttuu edistyksen ohjaksiin, eikä anna aina waan herrain yksinään rehennellä. Koko tämä tuhmain talonpoikain homma saikin pääasiassa alkunsa siitä syystä, kun tuo herrain yhtiö kohteli talonpoikia liian tylysti eikä säwyisistä huomautuksista ollut muuta kuin ynseyden ylymystä.

Jopa taitawat nyt nuo mahtimiehet huomata, että onpa herra herrallakin, waiwasellakin Jumala.

Hywin tarpeen olisi seurakunnassamme

raittiusseura,

sillä kowin runsaasti waluu wiinanwäkeä Wiipurista ja niiden keralla monta pahennusta. „Limonaati ja konjakki sekoitettuina" on oikein hienoa tawaraa, osaawat jo kehua pojankehwelitkin.

Lieto.

Wenäjältä.

— **Wanha wirkamies.** 76 wirkawuosipäiwäänsä wietti pari päiwää sitten amiraali Wasili Sawoika Pietarissa. Wanhus on syntynyt w. 1808 ja astui meriwäkeen 1 p:nä heinäkuuta (w. l.) w:na 1821.

— **Mielisairaiden luku Pietarissa** ja ympäristöllä on wiime wuosina noussut 15 prosentilla. Sairastuneista owat useimmat olleet 16—22 ikäwuoden wälillä, sukupuoleltaan on werrattain suuri enemmistö naisia.

— **Kuollut.** Gatsinassa kuoli wiime sunnuntaina Suomen ministeriwaltiosihteerin wiraston rahastonhoitaja, salaneuwos Fredrik Anderson. Wainaja oli syntynyt 1825, tuli ministeriwaltiosihteerin wirastoon 1842, jossa toimi eri wiroissa. Wuonna 1882 sai Anderson todellisen waltioneuwoksen ja wuonna 1892 salaneuwoksen arwonimen, paitse sitä että wainaja oli saanut kaikki wenäläiset ritarikunnan merkit Anna I saakka, oli hän saanut myöskin hohtokiwillä koristetun sormuksen keisari Aleksanteri III:lta.

Uutisia ulkomailta.

— **Salisbury eroo.** Wiimeiset uutiset Lontoosta tietäwät kertoa, että Salisbury aikoo erota korkean ikänsä takia, kuten hän kuuluu kuningattarelle kirjoittaneen.

— **Keisari Frans Josef** ja Saksan waltiokansleri kreiwi Hohenlohe owat tawanneet toisensa Ischlissä. Kanssapuhelu heidän wälillään kesti $^{3}/_{4}$ tuntia. Myöhemmin aterioiwat he yhdessä.

— **Kardinaali Monaco La-Valetta,** kardinaalikollegiumin esimies on kuollut Neapelin maakunnassa.

— **Meksikon presidentiksi** on uudestaan walittu kenraali Diaz.

— **Tila Syriassa.** Hauranissa käytettäwät joukot enennetään ennen warsinaisen sotatoiminnan alkamista 24 pataljoonaksi. Toistaiseksi koetetaan waan estää drusilaisia apujoukkoja saamasta. Drusilaiset owat hywästi warustautuneet, jotenka heidän puoleltaan on sitkeätä wastarintaa odotettawissa.

— **Kuban kapina.** Hawannasta ilmoitetaan, että kapinalliset Galoquematon ja Cascajalin luona owat kärsineet tuntuwia tappioita. Niinikään lewitetään ainakin sata kertaa tätä ennen mainittua ja yhtä monasti perättömäksi julistettua huhua, että kapinoitsijain johtaja Maceo muka olisi kuollut.

— **Olisi pitänyt suudella.** Ranskan lähettiläs Pietarissa, kreiwi Montebello kuuluu aiwan warmasti kutsuttawan kotiin. Syy on se, että, niinkuin muistettanee, kreiwi Montebello kruunausjuhlassa kieltäysi suutelemasta keisarinnan kättä ja wenäläiset owat asiasta nostaneet kauhean melun.

— **Waalit Belgiassa.** Uudestaan walitun kamarin jäsenten puoluekanta on seuraawa: 111 katoolilaista, 12 liberaalia ja 29 sosialistia.

— **Ranskan presidenttiä yritetty ampua.** Kun presidentti Faure saapui sotajoukkojen tarkastukseen Long-Champkentälle Pariisissa, laukasi eräs henkilö rewolwerinsa häntä wastaan. Presidentti ei haawoittunut. Kansa otti hänet suurella riemuhuudolla wastaan. Ilkityönteki jä, joka heti wangittiin, wäittää, ettei rewolweri ollut kuulalla ladattu.

— **Andréen ilmapallomatkalta.** Tromsöstä sähköitetään 12 p. heinäkuuta: „Victoria" palannut jäämerimatkalta. Laiwa on poikennut kesäk. 26 p. Danskössä, jossa tapasi Andréen. Hän oli jo silloin purkanut kaiken keweän lastin ja alkanut pallohuoneen rakennustyötä. Ilmapurjehdus ei woine alkaa ennen heinäkuun wiimeisiä päiwiä. Andrée seuralaisineen lähetti terweisiä.

— **Koleera Egyptissä.** Koleeraan sairastui Kairossa 310, kuoli 273. Englantilaisessa sotawäessä ei ole ketään sairastunut.

— **Iloisia sanomia Kreetasta.** Europan diplomaatit owat kaikki hywillä mielin Kreetan asioitten nähtäwästä parantumisesta. Kaikki luulewat tällä hetkellä, että sowinto saadaan aikaan luwatuilla ehdoilla. Europan waltain konsulien sekaantuminen asiaan on ollut hywä.

Kuten muistamme lupasiwat waikuttawimmat kapinannostajat toimittaa edusmiehiä maapäiwille, jossa sowinto lopullisesti toimitetaan. Nyt kuuluukin, että edustajia aiwan oikein alkaa saapua, kaksi kolmannesta edusmiehiä on jo saapunut Kaneaan.

Kapinallisten toimikunta on luopunut muutamista waatimuksistaan, mutta waatii edelleenkin, että Kreeta saapi kristityn kenraalikuwernöörin wiisiwuotiseksi wirkaksi ja että kenraalikuwernöörille yksissä neuwoin Europan waltain kanssa on annettawa kielto-oikeus Turkin päätöksiin nähden. Puolet tullituloja on käytettäwä saaren hyödyksi. Wirkamiehille on maksettawa puolet rästissä olewaa palkkaa. Lopuksi on nykyinen werotusjärjestelmä muutettawa.

Saarna siwistyneille.

Siwistys on kallis etu. Kuinka monellaisia tietoja ja taitoja on siwistyneillä, joita siwistymättömältä puuttuu. Siwistys tuottaa sen wuoksi suuren edeswastauksen. „Jolle on enempi annettu, siltä myöskin enemmän waaditaan". Jumalan waltakunnankin palweluksessa woisi siwistyneet wuokralle panna heille uskotut leiwiskänsä ja woittaa niillä ihanan sadon. Waan tekewätkö siwistyneet ylipäänsä niin?

Käykäämme läpi kylien ja kaupunkien, poiketkaamme herraskartanoihin, pappiloihin, wirkamiesten ja opettajien perheisiin; palwelewatko nämä kaikki Herraa, walitseeko heidän perheissään Jumalan sana, rukoillaanko siellä ja etsitäänkö siellä ennen kaikkea Jumalan waltakuntaa ja hänen wanhurskauttauttaan? Kuulewatko siwistyneet mielellään Jumalan sanaa kirkossa ja hartauskokouksissa, osoittawatko he rakkauttaan Jumalan eläwäksi tekewään sanaan raamatunkeskusteluissa, ottawatko he osaa Jumalanwaltakunnan rakennustyöhön pyhäkoulussa, lähetysseuroissa, diakonissatoimen alalla? Jos näihin kysymyksiin täytyy wastata kieltäwästi, mikä kamala tuomio siwistyneille, joka on unohtanut, että kerran tulee huoneen Herra ja waatii häneltä tiliä kaikest minkä hän on käytettäwäkseen saanut!

Wyrtembergiläinen luonnotutkija F. Betteх puhuu äsken ilmaantuneessa kirjassaan „Luonnontutkimus ja kristinusko" näin:

„Monelle nykyajan siwistyneelle tekee mieli huudahtaa: Kuinka kauan te onnutte molemmille puolille? — Jos Herra on Jumala, niin palwelkaa Häntä! — Jos Bal taas, niin noudattakaa häntä". — Waan useimmat nykyajan siwistyneet suosiwat epäuskoa, tahtomatta kuitenkaan kokonaan uskonnosta luopua. He wielä suostuwat siihen, että Jumalata on, waan Raamatun Jumalan he hylkääwät. He puhuwat „korkeammasta olennosta", „ystäwällisestä kohtalosta" ja elämän juhlallisempina hetkinä ehkä „rakkaasta Jumalasta". Mutta Raamatulle ja sen ihmeille, kertomukselle luomisesta ja syntiin lankeemuksesta naurawat he säälliwäisesti, pitäen niitä satuina tai symbolisina kuwauksina. Kuitenkin antawat he lapsensa alttarin edessä wakuuttaa, että he pitäwät näitä kertomuksia Jumalallisena totuutena. Mikä epäjohdonmukaisuus!

Edelleen he eiwät mielellään tahdo kuulla puhuttawan katumuksesta ja parannuksesta, waan lapsilleen ja palkollisilleen tilaawat useat hengellisiä lehtiä ja lähetyskirjallisuutta. Yksi ja toinen saattaa ehkä käydä sunnuntaina kirkossakin kuulemassa ewunkeliumia Jesuksesta Kristuksesta syntisten wapahtajasta, waan samana sunnuntai-iltana menee hän kuulemaan kansantajuista esitelmää, jossa todistetaan, että Raamatun kertomukset owat satuja, tai menee hän teatteriin ja nauraa kaikesta sydämmestään, waikka siellä toisinaan kristinuskon kalliimpia totuuksia pilkataan ja lokaan tallataan. — Lyhyesti, he kammoawat selwyyttä ja johdonmukaisuutta, ja pelkääwät kaikkea hengellistä taistelua.

Seuraukset tälläisestä kelwottomasta häälywäisyydestä owat kamalat. Juuri näistä, tälläisistä siwistyneistä johtuwat nykyajan suuret mätähaawat sekä yhteiskunnallisen että uskonnollisen elämän alalla. Nero, Attila, nshilistit ja anarkistit eiwät ole ihmiskunnan olemassa ollolle tuottaneet niin suuria waaroja kuin useimpien uykyajan siwistyneitten werhottu epäusko ja itsekäs nautinnonhimo. Mutta jos perkele ilmestyisi maan päälle sellaisena kuin hän on, niin hänen parhaimmat ystäwänsä peljästyisiwät ja lankeisiwat hänestä pois. Sen hän tietää ja senwuosi hän werhoutuu".

Koetelkaamme itseämme jokainen tunnollisesti tuon uskowaisen luonnontutkijan tunnustuksen edessä, joka uhkuilee kiiwautta epäuskoa wastaan, joka on turmellut lukemattomien silmät näkemästä Jumalan laupeuden ilmestystä niin hywin ewankeliumissa kuin luonnossakin. Mutta meille kaikille sanoo Jesus tämän sunnuntain ewankeliumissa.

Tämä on ijankaikkinen elämä, että he sinun ainoan totisen Jumalan tuntisiwat ja jonka lähetit, Jesuksen Kristuksen.

Amen!

Pieniä tietoja.

— **Ilmanennustaja Falb** on taas ensi wuoden waralle ennustanut ilmoja. Pahimmat päiwät owat hänen mielestään seuraawat:

Ensi luokan päiwiä:

Maaliskuun 18 p., huhtik. 17, syysk. 26, helmik. 17, lokak. 25, elok. 28, toukok. 16, marrask. 24 p:nä.

Toisen luokan päiwiä:

Jouluk. 23 p., elok. 12, syysk. 11, maalisk. 3, tammik. 18, helmik. 1, kesäk. 14, heinäk. 14, kesäk. 29, lokak. 10, tammik. 3, huhtik. 2 p:nä.

Kolmannen luokan päiwiä:

Marrask. 9, toukok. 1, kesäk. 30, jouluk. 8, toukok. 31 p:nä.

Kyllä mies ennustaa, mutta paha kyllä tahtoo hänen ennustuksiaan waiwata sama wika, kuin muitakin sentapaisia. Ne eiwät tahdo oikein käydä toteen.

— **Merkillinen wieras.** Espanjasta kerrotaan seuraawa tapahtuma:

Muutaman kuolleen ruumis tuotiin kirstussa rikkaan hautaajan luo ja jätettiin sinne. Hautaajalla oli talossaan samana iltana tanssiaiset. Kun ne oliwat parhaillaan käynnissä, liittyi seuraan komea herrasmies nuhteettomassa puwussa. Hän tanssi talon emännän ja tyttären kanssa sekä oli erittäin hauska wieras. Isännästä näyttiwät kaswot tutuilta, mutta ei muistanut henkilön nimeä eikä tahtonut olla niin epäkohtelias, että olisi tuon nimen kysynyt. Myöhään yöllä meniwät wieraat pois, waan tuo outo herra jäi jälelle.

„Saanko tuoda teille waunun?" kysyi wihdoin isäntä.

„Ei, kiitos", wastasi merkillinen wieras, „minä jään tänne taloon."

„Tänneкö?" huudahti isäntä hämmästyneenä. „Kuka olette sitte?"

„Kuinka? Ettekö minua tunne? Ja kumminkin tänään iltapäiwällä on minut tuotu tänne."

Kauhistuneena syöksyi isäntä ruumishuoneeseen ja näki kirstun tyhjänä. Hänen waimonsa ja tyttärensä oliwat tanssineet — walekuolleen kanssa.

Nyt antoi wieras selityksen. Hän oli ollut waipuneena kuolemantapaiseen unenhorroksen, mutta oli soiton kautta heränyt. Omituisessa leikinteon halussa oli hän liittynyt isännän wieraisiin. Espanjassa on uimittain tapana haudata rikkaimmat kuolleet juhlapuwussa.

Oikeus- ja poliisiasioita.

— **Wahwistettu päätös.** Käkisalmen pitäjän ja Kaukolan kappelin käräjäkunnan kihlakunnanoikeus tuomitsi wiime kesäk. 5 p:nä Kurkijoen pitäjästä kotoisin olewan loismiehen Sakari Wawulinin neljännenkertaisesta warkaudesta neljäksi wuodeksi kuritushuoneesen, joka rangaistus yhdistettiin sitä ennen W:n kärsittäwäksi tuomittuun seitsemän wuoden kuritushuonerangaistukseen siten, että W. oli kaikkiaan pidettäwä kuritushuoneessa kymmenen wuotta sekä menettäwä kansalaisluottamuksen wiideksitoista wuodeksi yli rangaistusajan. Tämän päätöksen, joka alistettiin keis. Wiipurin howioikeuden tarkastettawaksi, on howioikeus wahwistanut.

— **Wiipurin howioikeuden** antamat t u o m i o t wetojutuista tämän kuun 11 päiwänä:

Maakaupp. A. Hämäläinen kjna w. tuomari E. Broms y. m. wjna, tal. Y. Haakana y. m. kjna tal. A. Juwonen wjna, kirjanpitäjä M. Karlsson kjna kansak. opettajatar L. Karlsson wjna, kauppias Ida Pihl kjna maakaupp. G. W. Karhu y. m. wjna, tal. W Walkonen y. m. kjna tal. J. Hokkanen wjna, maakaupp. K. Kemppanen kjna tal. W. Sallinen wjna, tal. M. Kowanen kjna tal. K. Ylönen wjna, ajuri J. Loikkanen kjna seppä W. Träskman wjna, makasiininhoit. E. T. Pettersson kjna rakennusmest. L. Kronholm wjna, mökkiläinen A. Räty kjna kauppahuone G. Cederberg ja Kumpp. wjna, kirjakauppias C. F. Wikström kjna sihteeri J. Fröjdlund wjna, agronoomi H. Rosenqwist kjna maakaupp. A. Hörkkö y. m. wjna, loismiehenwaimo O. M. Tiusanen kjna lois F. Ripatti wjna, maanwilj. O. Palmqwist kantajana laiwuri T. Miettinen wastaajana.

P ä ä t ö k s i ä walitusjutuista t. k. 10—14 päiwään.

Tal. E. Turusen, kuwernementinsihteeri J. F. Lindbohm'in, w. t. kaupunginwiskaali R. Ritz'in, wankilantireht. A. E. Stenius'en, tal. O. Partasen, kauppias K. Injeff'in, tal. M. Nnpposen y. m., ent. kansakoulunopettaja J. Häyhän, waratuomari A. Plathan'in tal. leski M. Pekkarisen, tal. J. Monton, E. Kukkuraisen y. m., itsell. T. Jyrkisen y. m., lampuodinpoika W. Hintzell'in, heraskuomari K. Pesosen y. m., tal. H. Wäkkärän, renki H. Huopasen, itsell. A. Kollanus'en, työmies A. Hyttisen, tal. J. Tolwasen, E. Komulaisen y. m. ja maakaupp. Juho Pitkäsen walitusten johdosta.

W ä l i p ä ä t ö k s i ä t. k. 14 p:nä.

Maanwiljelijä A. Tawast'in walituksen johdosta.

P ö y t ä k i r j a n o t t e i t a t. k. 13 päiwänä.

Lukkari S. A. Enqwist'in walituksen johdosta.

Kauppaa.

Ewert Ekholm, Hanko.
Woinwientiliike.

Wastaanottaa wälittääkseen sekä ostaa kiinteihin hintoihin kaikenlaista Suomen meijeriwoita.

Sähköosoite:
„EwertEkholm" Hanko, heinäk. 14 p. 1896.

100 kg netto Hangossa

Kaikkein hienoin Smk.	200—207	
Hieno „	185—195	
Toisarwoinen „	160—180	

Koskee heinäk. 4 p:nä lähetettyä woita.

Wiime wiikon woi oli laadultaan jokseenkin samanlaista kun edellisen wiikon, mutta homeellisia drittelia löytyi enemmän monesta hywäksikin tunnetusta meijeristä. Astiain huolellisin puhdistus ja suolawedessä liuottaminen on silti aiwan wälttämätön.

Hienoimmat woin menekki on ollut hywä ja hinnat osittain korkeammat, mutta wirheelliset lajit, joita on ollut sangen paljon markkinoilla, owat olleet waikeat saada kaupoiksi ja muutamat firmat, jotka eiwät heti woin saawuttua ole woineet myydä warastoansa, sanotaan hywäksyneen milt'ei kaikki tarjoomat hinnat.

Warron kiinteitä markkinoita hienoimmille laaduille ja mahdollisesti wähän korkeammat hinnat ensi wiikon kuluessa.

Kunnioituksella
Ewert Ekholm.

Meijeriwoikertomus
Tuom. Laurell'ilta.

Heinäkuun 4 p:nä Hangon kautta Englantiin lähettämästäni meijeriwoista tulen minä, kaikkien kulujen poisluettua, tekemään tilit seuraawasti:

Ensiarwoisesta	Smk.	1:88—1:96	kilolta
Toisarwoisesta	„	1:77—1:86	„
Muista lajeista	„	1:68—1:73	„

Starckjohann & K:n
Rauta-, Väri- ja Rakennusaineidenkauppa
Wiipurissa.

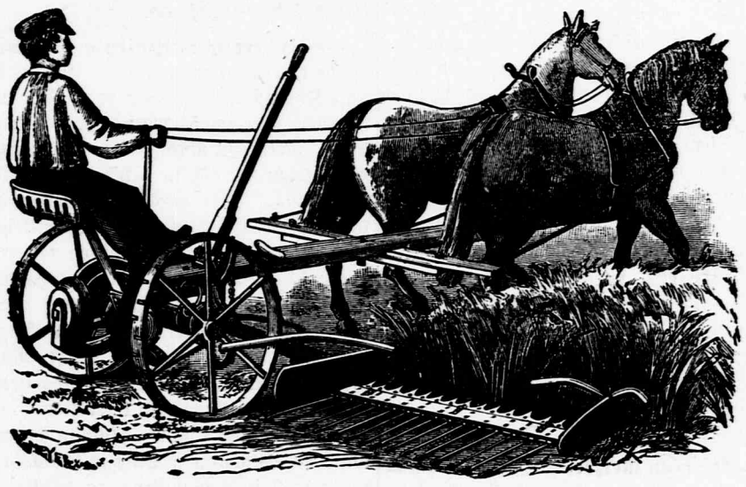

Parhaimpia Niittokoneita
niinhywin kahden kuin myöskin yhden hewosen wedettäwiä, sekä
Hewoisharawia
myywät huokeimpiin hintoihin
Francke & Hackman'in Seuraajat
Wiipurissa.

Kuulutuksia.

Rauhialan koskelta Wuoksessa Pietariin johdettawan sähköjohdon tutkimuslinjan käymistä jatketaan 21 p. Heinäkuuta Partalan kylästä Kuparisaareen päin, josta täten maanomistajille tieto annetaan, jotta woiwat ilmoittaa, josko tahtowat ja mistä hinnasta luowuttaa maata weroa maksawiksi palstatiloiksi kysymyksenalaista johtoa warten, ja tehdä ehkä aiheutuwia wahingonkorwauswaatimuksia.

E. A. Piponius.

Huutokauppoja.

Julkisella huutokaupalla, joka lauantaina sisällä olewan heinäkuun 25 p:nä klo 12 päiwällä täkäläisessä Maakonttoorissa toimitetaan, tarjotaan wähin waatiwalle seuraawain poltto- ja waloaineiden hankinta Läänimsairashuoneelle Wiipurissa, nimittäin:

225 metrillistä syltä koiwuhalkoja ja 135 metristä syltä mänthyhalkoja 45 sentimetrin pituudesta, hankittawat tammi-, helmi- ja maaliskuun ajalla tulewana wuonna;

135 metrillistä syltä yhtäpituisia koiwuhalkoja paikalle saatettawat kesällä ja syksyllä 1897.

90 metrillistä syltä samanpituisia koiwuhalkoja tuotawat joulukuun ajalla tänä wuonna; ja

4,000 litraa petroleumia ja 180 kilogrammaa steariinikynttelia; kuin myöskin

1) tarpeellisen määrän tuontihawuja ja olkija patjoihin;

2) makkien, lokakaiwojen ja likäsäiliöiden puhtaanapito;

3) tuoda 100 kuormaa karkeaa hiekkaa läänimsairashuoneen katuosalle ja 150 kuormaa hiekkaa kartanolle, pois wiedä lumen ja roskat kartanolta ja kadulta; kuljettaa ruumiita hautuumaalle ja toimittaa kaikenlaisia pienempiä sairashuoneella sattuwia asioita;

joista halukkaille urakoitsijoille täten tiedoksi annetaan ilmoituksella, että urakoitsijoiden tulee wiimeistään huutokauppatilaisuudessa jättää asiannukaisesti hywäksytyt takauskirjat sitoumustensa kunnollisesta täyttämisestä sekä, että tehdyt tarjoukset tulewat lähetettäwäksi Lääkintöhallituksen harkittawaksi. Wiipurin läänin Maakonttoorissa heinäkuun 3 p:nä 1896.

A. Gripenberg.
Arthur Brofeldt,
w. t.

W. S. 3.40)

Myytäwänä.

Pienempi talo Ristimäellä hywällä paikalla maantien warrella, tuottawa 23 % hinnallensa. Lähempiä tietoja antaa W. P. K:n asehuoneella **M. Wakkilainen.**

(W. S. 3.4).

Kommissioonivarasto
Turkulaisen firman
P. C. Rettigin ja K:nin
palkituita tuotteita,
niin kuin **kartuusitupakkia, sikareja** ja **papirosseja** tehtaan hintoihin suuremmissa erin
W. DIPPELL'illä.

Ilmoituksia.

P. J. JYRKISEN
Räätäliliike
Wiipurissa
— Karjalankatu N:o 6. —
Suuri valikoima — Kangasnäytteitä.
Kaikkea ammattiin kuuluvaa työtä tehdään omista sekä teettäjän tarpeista, työ uuden kuosista ja vahvaa.
Vanhat laitetaan ja puhdistetaan.
Hinnat halvat!

„SVEA"
vastaanottaa **henki- ja omaisuusvakuutuksia** huokeaan hintaan.
Vakuutuskirjat annetaan niinhyvin suomen kuin ruotsin kielellä.
Yhtiön asiamiehiä ovat:
Conrad Oldenburg, Starckjohann ja K:ni ja **L. Kronholm.**

Wiipurissa,
Wiipurin Uuden Kirjapaino- ja Sanomalehti Osakeyhtiön kirjapaino 1896.

*) Tulot oliwat 343 mk., josta kumminkin menot owat wielä poisottamatta. wäin yritysten hommaajille.